

50/27

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่

นางนารีรัตน์ จินดาวนิชสกุล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**Factors Affecting Employee Saving of Head Office of Provincial
Waterworks Authority**

Mrs. Nareerat Jindawanichsakul

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

School of Economics

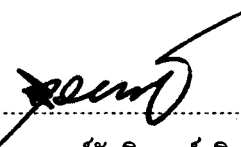
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

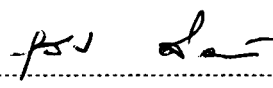
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค
สำนักงานใหญ่
ชื่อและนามสกุล นางนารีรัตน์ จินดาวนิชสกุล
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รัฐวิญญู จิวสวัสดิ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัฐวิญญู จิวสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อรรษย์คณา เข้มนวล)

.....
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่
ผู้ศึกษา นางนารีรัตน์ จินตวานิชสกุล รหัสนักศึกษา 2516001134 ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รัฐวิษณุญ์ จิวสวัสดิ์ ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของพนักงาน
การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออมของพนักงาน
การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่

วิธีการดำเนินการวิจัยโดยสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบจากประชากรที่มีการแบ่งกลุ่มตาม
ตำแหน่งระดับงาน ได้กลุ่มตัวอย่างพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ จำนวน 249 คน
ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค
สำนักงานใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราผลตอบแทน
ของเงินออม อายุของผู้ออม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการออมไปในทิศทางเดียวกัน 2) ปัจจัยที่มีผล
ต่อการเลือกรูปแบบการออมตามความคิดเห็นของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่
มีความสำคัญระดับมากในทุกปัจจัยด้านลักษณะการออม ด้านผลตอบแทนการออม ด้านทำเลที่ตั้ง
ของสถาบันการเงิน ด้านการส่งเสริมการตลาดและด้านอื่นๆยกเว้นปัจจัยเกี่ยวกับการมีอาคารสถานที่
กว้างขวาง การให้เจ้าหน้าที่มาเยี่ยมถึงบ้านเชิญให้ออมและการแจกของที่ระลึกเมื่อเข้าไปติดต่อ
เรื่องการออมที่มีความสำคัญระดับปานกลาง สำหรับความคิดเห็นของพนักงานการประปา
ส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่เกี่ยวกับการออมผ่านสถาบันการเงินจะให้ความสำคัญกับสหกรณ์
ออมทรัพย์มากที่สุด รองลงมาเป็นธนาคาร โดยรูปแบบการออมจะเป็นเงินฝากประเภทต่างๆและ
หุ้นสหกรณ์ สำหรับการออมโดยไม่ผ่านสถาบันการเงินจะให้ความสำคัญกับการถือเงินสด
เป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นการซื้อทองคำ ส่วนวัตถุประสงค์ของการออมมีไว้เพื่อใช้จ่ายในยาม
ฉุกเฉินเป็นลำดับแรก รองลงมาเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของครอบครัวและใช้จ่ายยาม
เจ็บป่วย

คำสำคัญ การออม

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์และความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์รัฐวิษณุ ญิวสวัสดิ์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องและติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้อย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณคุณกฤษณ์ จินดาวานิชสกุล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และขอขอบคุณพนักงานการประชาสัมพันธ์ส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

นารีรัตน์ จินดาวานิชสกุล

กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและรูปแบบการออม	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	21
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
การวิเคราะห์ข้อมูล	24
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ข้อมูลการออมของกลุ่มตัวอย่าง	28
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	36
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	43
สรุปการวิจัย	43
อภิปรายผล	45
ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	52
ก ข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่	53
ข ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม	59
ค ผลการวิเคราะห์	68
ง ผลการทดสอบเส้นตรงระหว่าง	70
จ ข้อมูลสถิติของตัวแปรเงินออม รายได้สุทธิต่อเดือน อัตราผลตอบแทน อายุและจำนวนบุตร	74
ประวัติผู้ศึกษา	75

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนในประเทศไทย.....	2
ตารางที่ 4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	29
ตารางที่ 4.2 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	29
ตารางที่ 4.3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	29
ตารางที่ 4.4 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	29
ตารางที่ 4.5 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนบุตร/ผู้อยู่ในอุปการะ ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ.....	30
ตารางที่ 4.6 รายได้สุทธิรวมของครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง.....	30
ตารางที่ 4.7 แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ของครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง.....	31
ตารางที่ 4.8 ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง.....	31
ตารางที่ 4.9 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง.....	31
ตารางที่ 4.10 จำนวนเงินออมต่อเดือนของครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง.....	32
ตารางที่ 4.11 ระยะเวลาการออมของกลุ่มตัวอย่าง.....	32
ตารางที่ 4.12 ลำดับความสำคัญการออมผ่านสถาบันการเงิน	33
ตารางที่ 4.13 ลำดับรูปแบบการออมผ่านสถาบันการเงิน	24
ตารางที่ 4.14 ลำดับการออมโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน.....	34
ตารางที่ 4.15 ลำดับวัตถุประสงค์ของการออม.....	35
ตารางที่ 4.16 อัตราผลตอบแทนต่อปีของการออม.....	35
ตารางที่ 4.17 ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างรับทราบถึงประโยชน์ของการออม.....	36
ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่.....	37
ตารางที่ 4.19 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม.....	40

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงอัตราดอกเบี้ยคูลยภาพในตลาดเงินทุน	7
ภาพที่ 2.2 แสดงการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต	10

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศจะพัฒนาให้ก้าวไกลไปได้เพียงใดนั้น จำเป็นต้องมีกลไกในการช่วยขับเคลื่อนซึ่งกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญก็คือ "การออม" ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ เพราะถ้าหากเรามีการออม เช่น มีเงินออมเป็นแหล่งเงินทุนของชาติเพื่อใช้ในการพัฒนา โดยไม่ต้องอาศัยการกู้ยืมจากต่างชาติเข้ามาลงทุนจะช่วยทำให้ประเทศสามารถพัฒนาได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ หาก การออมในประเทศไม่เพียงพอต่อการลงทุน ก็จะส่งผลทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนขึ้น โดยช่องว่างดังกล่าวจะกลายเป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ

การออม สามารถแยกออกได้เป็น 2 ระดับ คือ การออมต่อครัวเรือน และการออมในระดับภาพรวมของประเทศ กล่าวคือ จุดมุ่งหมายของการออมในระดับครัวเรือนนั้นมีหลายประการ เช่น เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชรา เพื่อการศึกษา เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ และเพื่อต้องการดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน ซึ่งการออมถือเป็นการวางแผนทางการเงินวิธีหนึ่งที่จะทำให้บุคคลรู้สึกมีความมั่นคงในชีวิต เนื่องจากมีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น ในช่วงเวลาที่คนเรายังมีงานประจำทำหรือยังสามารถทำงานได้ หลาย ๆ คนอาจจะไม่คำนึงถึงความสำคัญของการเก็บออม เนื่องจากการได้รับรายได้จากเงินเดือนประจำในเวลาที่น่าพอใจ หรือมีความมั่นใจว่าเรายังมีความสามารถที่จะหาเงินทองมาใช้จ่าย แต่เมื่อถึงวันที่ไม่มีงานทำซึ่งอาจจะเป็นด้วยเหตุผลที่ถูกเลิกจ้าง หรือเลิกทำงานเนื่องจากการเกษียณอายุ หรือจากปัญหาด้านสุขภาพ คนส่วนใหญ่ก็จะไม่มีรายได้ประจำอีก แต่ยังคงมีรายจ่ายเพื่อการดำรงชีวิต และการรักษาพยาบาลในยามเจ็บป่วย ดังนั้น การวางแผนทางการเงินเพื่อให้มีเงินไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็นจึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ เพราะการตั้งความหวังในการพึ่งพาถูกหลานญาติ พี่น้องก็เป็นสิ่งที่ยากลำบาก เนื่องจากทุกคนก็ต่างมีภาระส่วนตัวที่ต้องรับผิดชอบ หรือแม้แต่ให้รัฐบาลเล็งดูหรือได้รับเงินช่วยเหลือตามสิทธิของ

นโยบายประกันสังคม หรือการได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลตามโครงการของรัฐบาล ก็อาจจะไม่เพียงพอ และไม่สามารถมั่นใจได้ว่าเราจะได้รับการดูแลที่ดีโดยตลอด คราบเท่าที่ยังมีชีวิตอยู่

ตารางที่ 1.1 รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนในประเทศไทย

	2541	2542	2543	2544	2545	2547	2549	2550	2551 ³
รายได้ / เดือน	12,492	12,729	12,150	12,185	13,736	14,963	17,787	18,660	19,633
อัตราการขยายตัว (%)	15.89	1.9	-4.55	0.29	12.73	8.93	18.87	4.91	5.22
ค่าใช้จ่าย / เดือน ¹	10,389	10,238	9,848	10,025	10,889	12,297	14,311	14,500	15,942
อัตราการขยายตัว (%)	13.05	-1.45	-3.81	1.8	8.62	12.93	16.38	1.32	9.94
การออมครัวเรือน / เดือน ²	2,103	2,491	2,302	2,160	2,847	2,666	3,476	4,160	3,691
อัตราการขยายตัว (%)	32.35	18.45	-7.59	-6.17	31.81	-6.36	30.38	19.68	-11.26
สัดส่วนการออมต่อรายได้ (%)	16.83	19.57	18.95	17.73	20.73	17.82	19.54	22.29	18.8

หมายเหตุ : 1. ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุนเช่น ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

2. การออมของครัวเรือน คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนหักด้วยค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

3. ข้อมูลรายได้/เดือน ของครัวเรือนและการออมครัวเรือน/เดือน ในปี 2551 เกิดจากการประมาณการ โดยการคำนวณหาอัตราการเฉลี่ยการเพิ่มขึ้นของรายได้ภาคครัวเรือนตั้งแต่ปี 2541 จนถึง 2550

ที่มา : สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

จากข้อมูลของสำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พบว่า การออมภาคครัวเรือนของไทยในปี 2551 อยู่ที่ระดับ 3,691 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2550 ที่ระดับ 4,160 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน หรือเกิดการหดตัว อัตรา ร้อยละ 11.26 ในปี 2551 เป็นผลมาจาก อัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จึงส่งผลให้การออมภาคครัวเรือนลดลง และสัดส่วนการออมต่อรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยในปี 2551 อยู่ที่อัตราร้อยละ 18.80 โดยลดลงจากปี 2550 ที่อัตราร้อยละ 22.29 นั้นหมายถึงหากครัวเรือนมีรายได้ 100 บาท ครัวเรือนจะเก็บออมไว้เพียง 18.80 บาท ซึ่งการลดลงของการออมภาคครัวเรือน เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การออมในภาพรวมของประเทศลดลง

การประปาส่วนภูมิภาค เป็นรัฐวิสาหกิจที่ก่อตั้งเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2522 มีภารกิจคือ ดำรง รักษาแหล่งน้ำดิบและ จัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ รวมทั้ง ผลิต จัดส่งและจำหน่ายน้ำประปา

ทั่วประเทศยกเว้นจังหวัดกรุงเทพฯ นนทบุรี และสมุทรปราการ มีจำนวนสาขา 228 สาขา ทั่วประเทศ พนักงานทั้งหมดประมาณหกพันคน จากความต้องการน้ำมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้มีการรับพนักงานใหม่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งรับพนักงานใหม่เพื่อทดแทนพนักงานที่เกษียณอายุ จากข้อมูลสำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พบว่าการออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนในประเทศไทยในปี 2551 ที่มีเพียง 18.80% เท่านั้น และปรับตัวลดลงจากปีก่อน ทำให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ของการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสวัสดิการของพนักงาน การประปาส่วนภูมิภาค ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการออม เพราะถือว่าการประปาส่วนภูมิภาค เป็นส่วนหนึ่งของการออมภาคครัวเรือนที่สำคัญต่อการออมของภาพรวมทั้งประเทศ รวมทั้งยังเป็นการวางแผนเพื่อสร้างความมั่นคงในอนาคตของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค และเตรียมพร้อมรับกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ถูกเลิกจ้างก่อนถึงเวลาอันสมควร หรือ เลิกจ้างเนื่องจากเกษียณอายุ ซึ่งการไม่มีรายได้ประจำ แต่ยังคงต้องมีรายจ่ายเพื่อการดำรงชีวิต ถ้าไม่มีการวางแผนการออมไว้ล่วงหน้า จะส่งผลทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับพนักงานของการประปาส่วนภูมิภาค อาจจำเป็นต้องพึ่งพาลูกหลาน หรือญาติพี่น้อง ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ยากลำบากและเป็นภาระกับผู้อื่น ถ้าไม่มีญาติพี่น้องให้พึ่งพาได้ ก็ต้องพึ่งพาสวัสดิการของทางภาครัฐตามสิทธิของนโยบายประกันสังคมหรือขอรับสิทธิการรักษาพยาบาลตามโครงการของรัฐบาล ที่ผ่านมามีฝ่ายทรัพยากรบุคคล ของการประปาส่วนภูมิภาค ได้รณรงค์ส่งเสริมในด้านการวางแผนการออมอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดตั้งสหกรณ์การประปาส่วนภูมิภาค รวมทั้งร่วมมือกับสถาบันการเงินให้นำเสนอรูปแบบการออมรวมถึงประโยชน์ของการออมให้กับพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งผลของการรณรงค์ยังไม่ชัดเจนถึงประสิทธิภาพของการรณรงค์ ทำให้การประปาส่วนภูมิภาคเสียค่าใช้จ่ายในด้านการรณรงค์โดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมและปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ และนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปรับปรุงการรณรงค์ในเรื่องการออมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่
2. ปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงาน

ใหญ่

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ได้ดังนี้

1. การออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว ทั้งนี้จากที่ได้ศึกษางานวิจัยของ ปรรณนา หลีกภัย (2551) และชาริณี ฉัตรไชยสิทธิกุล (2543) ที่พบว่าปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมคือรายได้ โดยที่รายได้มีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน และตรงกับทฤษฎีการบริโภคของเคนส์
2. การออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทน ทั้งนี้จากที่ได้ศึกษางานวิจัยของ สนธยา นริศศิริกุล (2535) ปวีตรา เบญจกุล (2531) และตามทฤษฎีการออมและการลงทุนตามทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกที่มองว่าการออมขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกคือปริมาณเงินออมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันตามระดับอัตราดอกเบี้ย
3. การออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งนี้ที่ได้ศึกษาจากงานวิจัยของปรรณนา หลีกภัย (2551) และชาริณี ฉัตรไชยสิทธิกุล (2543) ที่พบว่าเมื่อจำนวนผู้อยู่ในอุปการะเพิ่มขึ้นจะทำให้การออมลดลง
4. การออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับอายุ ตามทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิตคือเมื่ออายุเพิ่มขึ้นก็จะทำให้การออมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. เพื่อนำผลของการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนรณรงค์ส่งเสริมการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ให้มีการออมเพิ่มมากยิ่งขึ้น และขยายผลถึงสำนักงานของการประปาส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ
2. เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถาบันการเงิน นำผลการวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม นำไปพัฒนารูปแบบของการออมให้ตรงกับความต้องการของลูกค้ายิ่งขึ้น

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเฉพาะพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ที่อยู่ในระดับตำแหน่งงานที่ 4 ถึงระดับตำแหน่งงานที่ 9 และข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ อยู่ในช่วง เดือน พฤษภาคม ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2553 เท่านั้น

1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการออม หมายถึง รูปแบบการออมเงินที่บุคคลหนึ่งตัดสินใจเลือก เพื่อสนองความต้องการหรือความพึงพอใจของบุคคลนั้น เช่น เงินฝากประเภทต่าง ๆ สลากออมทรัพย์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (สลาก ธกส.) สลากของธนาคารออมสิน (สลากออมสิน) หุ้นสหกรณ์ หุ้นสามัญ หน่วยลงทุน หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล การประกันชีวิต เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นต้น

อัตราผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออมในทุกรูปแบบ

สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันที่อยู่ในการกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐซึ่งทำหน้าที่รวบรวมเงินออมของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บริษัทเงินทุน บริษัทประกันชีวิต กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง และได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

บริษัทหลักทรัพย์ หมายถึง บริษัทที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ เป็นต้น

กองทุนรวม หมายถึง เครื่องมือในการลงทุน (Investment Vehicle) สำหรับผู้ลงทุนรายย่อยที่ประสงค์จะนำเงินมาลงทุนในตลาดเงินตลาดทุน แต่ติดขัดด้วยอุปสรรคหลายประการ ที่ทำให้การลงทุนด้วยตนเองไม่สามารถได้ผลลัพธ์ ตามเป้าหมายที่ต้องการ

บริษัทเงินทุน หมายถึง บริษัทจำกัดที่ได้รับเงินอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจกู้ยืมหรือรับเงินจากประชาชน แล้วนำไปใช้ในกิจการดังต่อไปนี้

- ให้กู้ยืมเงินระยะสั้นไม่เกิน 1 ปีขึ้นไป ซึ่งเรียกว่า ธุรกิจเงินทุนเพื่อการพาณิชย์
- ให้กู้ยืมเงินระยะเกิน 1 ปีขึ้นไป ซึ่งเรียกว่า ธุรกิจเงินทุนเพื่อการพัฒนา
- ให้กู้ยืมแก่ผู้ประกอบการให้เช่าซื้อหรือให้ประชาชนเช่าซื้อ ซึ่งเรียกว่า ธุรกิจเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและการบริโภค

-ให้กู้ยืมแก่ประชาชนหรือผู้ประกอบการอันเกี่ยวกับการจัดหาที่ดินและบ้านที่อยู่อาศัย โดยให้ประชาชนเช่าซื้อ ซึ่งเรียกว่า ธุรกิจเงินทุนเพื่อการเคหะ

กรรมธรรม์ประกันชีวิต หมายถึง สัญญาต่างตอบแทนที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้เอาประกันมีหน้าที่ต้องจ่ายเบี้ยประกันให้กับคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า บริษัทประกันชีวิต โดยบริษัทประกันชีวิตมีหน้าที่ต้องจ่ายผลตอบแทน เรียกว่า ทุนประกันชีวิต ให้แก่ผู้เอาประกันหรือผู้รับผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ เมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิตหรืออยู่ครบตามสัญญาของกรรมธรรม์

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หมายถึง กองทุนที่นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้นเงินของกองทุนมาจากเงินที่ลูกจ้างจ่ายส่วนหนึ่งเรียกว่า "เงินสะสม" และนายจ้างจ่ายเงินเข้าอีกส่วนหนึ่งเรียกว่า "เงินสมทบ" นั่นคือ นอกจากลูกจ้างจะออมแล้ว นายจ้างยังช่วยลูกจ้างออมอีกแรงหนึ่งด้วย และนายจ้างจะจ่ายสมทบในจำนวนเท่ากันหรือมากกว่าที่ลูกจ้างจ่ายสะสมเสมอ

บทที่ 2

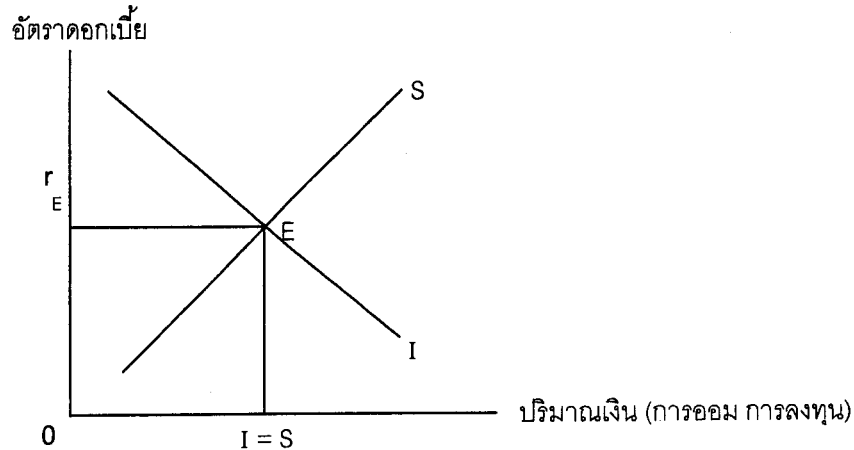
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเนื้อหา 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการนำเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอแนวคิดและรูปแบบการออม และส่วนที่ 3 เป็นการนำเสนองานวิจัยที่มีผู้ศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมและปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค มาประยุกต์ใช้ โดยมีรายละเอียดของทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 ทฤษฎีการออมและการลงทุน ตามแนวคิดของทฤษฎีการออมและการลงทุนของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกนั้น เงินทำหน้าที่เป็นเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (Medium of exchange) เท่านั้น แสดงว่าไม่มีการออม (Saving) ใดๆ ทั้งสิ้น เพราะเงินถูกนำไปใช้จ่ายหมด แต่ถ้าเกิดการออมเกิดขึ้น แสดงว่าเงินทำหน้าที่เพิ่มขึ้น คือทำหน้าที่เป็น “แหล่งสะสมมูลค่า” และยิ่งเชื่อว่า ระบบเศรษฐกิจจะมีการจ้างงานเต็มที่เกิดขึ้นได้ แต่มีข้อแม้ว่า เงินออมทุกบาทนั้นจะต้องถูกนำไปใช้จ่ายในรูปของการลงทุนทั้งหมด นั่นแสดงว่าปริมาณมวลรวมจะยังคงเท่ากับซัพพลายมวลรวมอยู่ การจ้างเต็มที่ยังเกิดขึ้น เพราะปริมาณมวลรวมที่ลดลงโดยการออมก็จะถูกชดเชยโดยการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในจำนวนเดียวกัน และปัจจัยที่ทำให้กลไกของการออมเท่ากับการลงทุนก็คือ อัตราดอกเบี้ย ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต

จากภาพที่ 2.1 ให้แกนตั้งแทนระดับอัตราดอกเบี้ย แกนนอนแทนปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ เส้น S คือ เส้นแสดงปริมาณการออมทรัพย์ และเส้น I คือเส้นแสดงปริมาณการลงทุนของประชาชน r_e คือระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพที่เกิดจากปริมาณการออมเท่ากับปริมาณการลงทุนพอดี ณ จุด E

นอกจากนี้ตามที่ศนะของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกมองว่า การออมขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก คือ ปริมาณเงินออมจะผันแปรตามระดับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น บุคคลหรือผู้บริโภคก็จะยินดีหรือพอใจที่จะออมเพิ่มขึ้น โดยการลดการบริโภคลง ทั้งนี้เพื่อต้องการได้รับดอกเบี้ยซึ่งเป็นผลตอบแทนของการออมที่สูงขึ้น ดังนั้นถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงก็จะทำให้เกิดความต้องการออมมากขึ้น และทำให้เงินออมเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถเขียนรูปของฟังก์ชันการออมได้ดังนี้

$$S = f(r)$$

S คือ ปริมาณเงินออมทั้งหมด (Saving)
r คือ ระดับอัตราดอกเบี้ย (rate of interest)

ส่วนการลงทุนนั้นขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยเช่นกัน แต่จะแปรผันในทางตรงกันข้าม นั่นคือ ปริมาณการลงทุนจะแปรผกผันกับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูง ปริมาณการลงทุนจะลดน้อยลง แต่ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยต่ำลง ปริมาณการลงทุนจะเพิ่มมากขึ้น เพราะการลงทุนเปรียบเสมือนความต้องการที่จะนำเงินทุนมาใช้จ่ายในการซื้อสินค้าทุน ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงเปรียบเสมือนค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้มาซึ่งเงินกองทุน (Cost of fund) นั่นเอง ดังนั้นถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูง การที่จะได้ได้มาซึ่งเงินทุนก็ย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง จึงทำให้การลงทุนมีน้อย แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยต่ำ การทำให้ได้มาซึ่งเงินทุนย่อมเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย จึงให้มีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถเขียนฟังก์ชันแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนกับอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

$$I = f(1/r)$$

I คือ การลงทุนทั้งหมด (Investment)
r คือ ระดับอัตราดอกเบี้ย (rate of interest)

ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจะเป็นตัวที่คอยปรับให้ปริมาณการออมเท่ากับปริมาณการลงทุน อยู่เสมอ กล่าวคือ ถ้าปริมาณการออมมีมากกว่าปริมาณการลงทุน ก็จะทำให้ผู้ออมแข่งขันกันเอง แทนการที่จะให้หนักลงทุนกู้ยืม ซึ่งผลของการแข่งขันจะทำให้ระดับอัตราดอกเบี้ยลดลง และจะทำ

ให้ปริมาณ การออมในช่วงเวลาต่อไปลดลง ขณะเดียวกันปริมาณการลงทุนก็จะเพิ่มขึ้นในที่สุด และก็จะมาสู่ระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพที่การออมเท่ากับการลงทุนพอดี

ทฤษฎีการบริโภคแนวคิดของเคนส์ รายจ่ายในการบริโภคของครัวเรือนขึ้นอยู่กับรายได้ หรือแทนด้วยสัญลักษณ์ $C = f(Y_D)$ เมื่อรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง (disposal personal income: Y_D) หาได้จาก รายได้ที่เป็นตัวเงิน (Y) ลบด้วยภาษี (Taxes: T) กรณีแบบจำลองอย่างง่ายไม่มีภาครัฐบาล รายได้ที่ใช้จ่าย ได้จริงเท่ากับรายได้ที่เป็นตัวเงินลบด้วยภาษีหรือ $Y_D = Y - T$ เมื่อกำหนดให้ ภาษี (T) มีค่าเท่ากับศูนย์จะได้ $Y_D = Y$

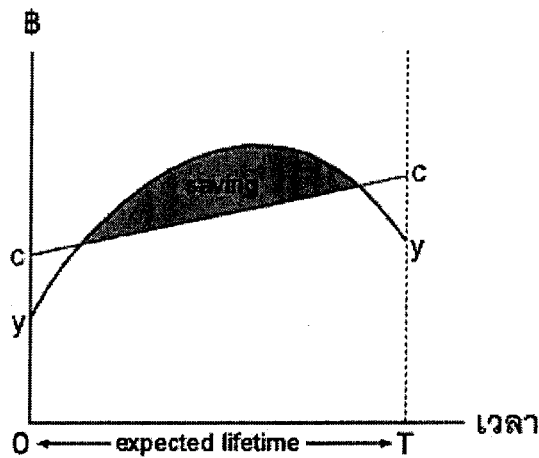
แนวคิดของเคนส์ แบ่งรายจ่ายในการบริโภคได้ดังนี้

(1) รายจ่ายในการบริโภคที่เป็นอิสระจากรายได้ (C_0) คือ รายจ่ายในการบริโภคที่ไม่ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ และจัดเป็นรายจ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

(2) รายจ่ายในการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามระดับรายได้ (C_Y) คือ รายจ่ายในการบริโภค ที่เปลี่ยนแปลงไปตามระดับรายได้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันรูปแบบฟังก์ชันการบริโภคใน แนวคิดของเคนส์ คือ $C = C_0 + C_Y Y$ หรือแทนด้วย สัญลักษณ์ คือ $C = C_0 + C_Y Y_D$

ทฤษฎีรายได้ถาวรของฟริดแมน อธิบายว่าการบริโภคขึ้นอยู่กับรายได้ถาวรหรือเขียน อยู่ในรูปฟังก์ชันการบริโภคได้ว่า $c = c(y_p)$ โดยที่ y_p คือรายได้ถาวร (permanent income) โดยที่ รายได้ที่ได้รับชั่วคราวครั้งชั่วคราวไม่ว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่ส่งผลต่อการบริโภคและจาก $y_p = c + s$ ดังนั้น $s = y_p - c$ หรือเขียนอยู่ในรูปฟังก์ชันการออมได้ว่า $s = s(y_p)$ โดยสรุปก็คือตาม ทักษะของฟริดแมนการบริโภคและการออมขึ้นอยู่กับรายได้ถาวร

ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต ตามแนวคิดของ Franco Modigliani, Albert Ando และ Richard Brumberg เชื่อว่าปริมาณการ ใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต หากพิจารณาการกระจาย รายได้และปริมาณ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิตที่ควรจะเป็นของบุคคลหนึ่ง ๆ ดัง ภาพที่ 2.2 แสดงการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต

ภาพที่ 2.2 แสดงการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต

จะเห็นว่าในช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อย จะมีระดับรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง การกระจายรายได้ตลอดช่วงอายุจึงมีลักษณะเป็นไปตามเส้น yy ส่วนปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคลจะสูงขึ้นเป็นลำดับตามอายุขัยโดยมีลักษณะของการกระจายปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคตามเส้น cc เมื่อทำการเปรียบเทียบกันระหว่างเส้น yy และ cc แล้ว จะพบว่าในช่วงต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นบุคคลจึงต้องประพฤติดนเป็นผู้ก่อหนี้ ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงจะเริ่มที่จะมีรายได้เหลือจ่ายจนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้ และเก็บเงินสะสมไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต เงินสะสมส่วนนี้ก็คือส่วนของเงินออมนั่นเอง

การออมกับกระแสรายได้และรายจ่าย การออมทรัพย์ของครัวเรือนจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง และการบริโภคของครัวเรือน อย่างมาก ด้วยเหตุที่ว่าหลังจากที่ครัวเรือนได้รับรายได้มาแล้ว เมื่อนำไปหักภาษีออกรายได้ดังกล่าวถือเป็นรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริง ครัวเรือนจะจัดสรรรายได้ส่วนนี้ไปใช้เพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือจึงค่อยเก็บออมไว้เป็นเงินสะสม เรียกการออมเงินส่วนที่เหลือนี้ว่า "การออมทรัพย์" หากพิจารณาจะพบว่า การออมเปรียบเป็นส่วนรั่วของวงจรการหมุนเวียนของกระแสรายได้ ซึ่ง เป็นผลให้กระแสรายได้ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งมีค่าไม่เท่ากับ กระแสรายจ่ายในช่วงเวลานั้น สามารถเขียนสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ค่าใช้จ่าย และปริมาณการออมได้ ดังนี้

$$Y = S + C$$

โดยกำหนด Y คือ รายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง

C คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

S คือ ปริมาณการออม

ตัววัดค่าพฤติกรรมการออม สำหรับตัววัดค่าการออมที่นิยมใช้กัน คือ ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (Average Propensity to Save: APS) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่ารายได้ 1 หน่วยครัวเรือนจะทำการออมเก็บไว้เท่าไร ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ไปในการออมของครัวเรือน และความโน้มเอียงหน่วย สุกท้ายในการออม (Marginal Propensity to Save: MPS) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ปริมาณการออมจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร ทำให้ทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด

จากทฤษฎีข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการออมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้ปัจจุบัน รายได้ถาวร และอัตราผลตอบแทน และเมื่อผู้ออมมีอายุน้อยจะมีรายได้น้อย จนเริ่มเข้าสู่วัยทำงานก็จะมีรายได้มากขึ้น เงินเก็บมากขึ้นจนมากกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภค ซึ่งส่วนต่างของรายได้ที่มากกว่ารายจ่ายเพื่อการบริโภคนี้ก็คือเงินออม และเมื่อมีอายุมากขึ้นไม่สามารถทำงานได้แล้วรายได้จะลดลงหรือไม่มีรายได้ ดังนั้นการที่มีเงินออมเก็บสะสมไว้จะเป็นเงินที่สามารถนำมาใช้จ่ายในยามชราได้

2.2 แนวคิดและรูปแบบการออม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวกับการออม และรูปแบบการออม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการออม มีดังนี้

Garvy (1953) ได้ให้ความหมายของการออมไว้ว่า “การออม หมายถึง รายได้ที่สามารถใช้จ่าย ได้จริงซึ่งไม่ได้จ่ายออกไปเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคปัจจุบัน”

Klien (1953) ได้ให้ความหมายของการออมเป็น 2 ลักษณะคือ ความหมายในการพลวัติ “การออม หมายถึง รายได้ที่ไม่ได้ใช้จ่ายในปัจจุบัน” ส่วนความหมายในทางสถิติ “การออม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความมั่งคั่ง”

Bannock, Baxter และ Rees (1997) ได้อธิบายว่า “การออม หมายถึง รายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภคและชำระค่าภาษี รายได้ส่วนที่เหลือนี้ก็คือการออมนั่นเอง ทั้งนี้การออมดังกล่าวไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นเงินออมที่อยู่ในบัญชีออมทรัพย์หรืออยู่ในรูปทรัพย์สิน ใด ๆ แต่จะเป็นการออมที่เป็นเงินฝากในบัญชีกระแสรายวันหรือเก็บใส่ไว้ในที่ใดที่หนึ่งก็ได้เพียงแต่ให้เป็นรายได้ส่วนที่มีได้มีการใช้จ่ายเท่านั้น”

Freiend (1962) กล่าวว่า การออมตามความหมายดั้งเดิมคือ รายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายในการบริโภค อย่างไรก็ตามความหมายนี้ยังไม่สมบูรณ์ถ้ายังไม่มีการให้คำจำกัดความของรายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภคลงไปให้แน่ชัดในอีกความหมายคือ การออมสามารถนิยามได้ว่าเป็น “รายได้ส่วนเกิน” ซึ่งเป็นความหมายที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความหมายของนักธุรกิจ และในความหมายที่สามการออมสามารถจะนิยามได้ว่าเป็นการเพิ่มขึ้นของทรัพย์สินทั้งหมดหลังจากที่ได้มีการปรับค่าของการลงทุน และคำจำกัดความหรือนิยามที่กล่าวมาแล้วนี้จะมีค่าเท่ากันถ้าได้มีการให้คำจำกัดความหมายของคำบางคำ เช่น รายได้ รายจ่ายในการบริโภค เป็นต้น ให้เหมาะสม

2.2.2 รูปแบบการออม แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้ดังนี้

1. การออมในรูปทรัพย์สินถาวร เป็นการออมโดยการนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคไปใช้จ่ายโดยการซื้อทรัพย์สินถาวร (real assets) มาถือไว้โดยเป้าหมายในการถือทรัพย์สินถาวรดังกล่าวอาจจะแตกต่างกันไป อาจจะถือไว้เพราะความจำเป็น ถือไว้เป็นหลักประกันในอนาคต ถือไว้เพื่อป้องกันการลดค่าเงิน เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การถือครองทรัพย์สินประเภทนี้ จะถือครองเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น แม้ว่าจะมีสภาพคล่องน้อยมาก แต่ในขณะเดียวกันการถือครองทรัพย์สินกลุ่มนี้บางประเภท ก็สามารถหาผลตอบแทนได้ โดยเฉพาะการถือครองที่ดิน สำหรับชนิดของทรัพย์สินถาวรที่ครัวเรือนนิยมถือไว้ ได้แก่

- 1.1 ที่ดิน ซึ่งผู้ออมส่วนใหญ่นิยมถือไว้เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง โดยคาดว่ามูลค่าของทรัพย์สินนี้จะเพิ่มขึ้นในอนาคตและจะเพิ่มขึ้นเป็นหลักประกันความมั่นคงของครัวเรือน

- 1.2 อาคารและสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัย เป็นลักษณะการออมอย่างหนึ่งซึ่งผู้ออมทั่วไปมักจะกระทำ คือ เมื่อมีรายได้เกินกว่ารายจ่ายเพื่อการบริโภค ก็จะนำรายได้ส่วนที่เหลือไปซื้อที่อยู่อาศัย โดยอาจจะซื้อที่อยู่อาศัย โดยอาจจะจ่ายซื้อตามราคาหรือผ่อนชำระก็ได้ขึ้นอยู่กับว่าผู้ออมจะมีเงินออมมากน้อยเท่าใด
- 1.3 ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต เป็นการซื้อทรัพย์สินประเภททุน (Capital good) เช่น เครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับการผลิตนั้นอาจถือได้ว่าเป็นการออมอย่างหนึ่ง เพราะรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภค เมื่อนำมาซื้อทรัพย์สินดังกล่าวไว้เท่ากับเป็นการสะสมการออมไว้ประเภทหนึ่งเช่นกัน
- 1.4 การเพิ่มของสินค้ำคงเหลือ อาจจัดได้ว่าเป็นการออมเช่นเดียวกัน เนื่องจากจำนวนสินค้ำคงเหลือก็คือส่วนหนึ่งของรายได้ที่ไม่ได้จ่ายนั่นเอง
- 1.5 การซื้อโลหะที่มีค่าและอัญมณีทั้งนี้มูลค่าของการออมในรูปของทรัพย์สินถาวรจะต้องหักค่าเสื่อมราคาออกด้วย
2. การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงิน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการออม การเก็บไว้เป็นทรัพย์สินทางการเงิน (Financial assets) โดยเหตุผลของการออมไว้ในรูปทรัพย์สินทางการเงินก็แตกต่างกันออกไป เช่น สภาพคล่องสูงเพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย ให้ผลตอบแทนความเสี่ยงน้อย เป็นต้น ซึ่งการออมในลักษณะนี้อาจกระทำได้หลายวิธี คือ
- 2.1 การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ หมายถึง การออมโดยการถือทรัพย์สินทางการเงินที่สร้างขึ้นภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายคุ้มครองอยู่ในรูปแบบของการออมประเภทนี้ได้แก่ เงินสดในมือ เงินฝากในสถาบันการเงินต่าง ๆ การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน การกู้ยืม เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิต และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการออมเพื่อความมั่นคงในระยะยาว และป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดในอนาคต
- 2.2 การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ หมายถึง การถือทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมายจะคุ้มครองไปถึงการออมในรูปแบบนี้ได้แก่ การเล่นแชร์ การให้กู้ยืมเป็นการส่วนตัว

โดยไม่มีสัญญาคุ้ม ซึ่งทั้ง 2 ประเภทมีผลตอบแทนที่สูง แต่จะมีความเสี่ยงมากเนื่องจากไม่มีกฎหมายคุ้มครอง และอื่น ๆ เช่น การลดลงของหนี้สินของผู้ออมอาจถือเป็นการออมได้รูปแบบหนึ่ง โดยผู้ออมจะนำเงินออมไปจ่ายชำระหนี้ตัวเอง นอกจากนี้รายจ่ายเพื่อการซ่อมแซมรักษาทรัพย์สิน ก็น่าจะถือว่าเป็นรูปแบบการออมอย่างหนึ่งเพราะค่าซ่อมแซมดังกล่าวจะต้องนำมาจากส่วนหนึ่งของการออม

3. การออมในสถาบันการออม คำว่าสถาบันการออม หมายถึง สถาบันการออมที่จัดตั้งภายใต้ระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันการออมแต่ละประเภทที่วางไว้ โดยสถาบันการออมดังกล่าวนี้มีอยู่หลายประการ และจัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป้าหมายในการระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจเป็นสำคัญรูปแบบของสถาบันการออม เป็นสถาบันที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการออมนั้นมีหลายรูปแบบและมักจะเป็นรูปแบบสากล คือ ในแต่ละประเทศจะมีรูปแบบของสถาบันการออมที่คล้ายคลึงกันจึงยกตัวอย่างสถาบันการออมในประเทศไทย โดยรูปแบบของสถาบันการออมอยู่ภายใต้กฎระเบียบของกฎหมายที่เป็นที่รู้จักกันดีคือ

3.1 ธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการออมที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการ

ระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ธนาคารพาณิชย์จะมีเอกชนเป็นเจ้าของมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับการออมที่ธนาคารพาณิชย์นั้นจะอยู่ในรูปของการฝากเงินซึ่งมีประเภทของการฝากเงินคือ

- ฝากออมทรัพย์ เป็นการรับฝากที่เปิดโอกาสให้ผู้ออมสามารถเก็บสะสมได้ทีละเล็กละน้อย คือ จะฝากเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ และสามารถถอนได้ตลอดเวลาทำการของธนาคาร โดยไม่จำกัดจำนวนเงิน การฝากดังกล่าวจะมีสมุดคู่ฝากเป็นหลักฐานของการฝากเงิน มีดอกเบี้ยเงินฝากเป็นผลตอบแทน
- ฝากประจำ เป็นการรับฝากเงินโดยมีระยะเวลาในการฝากกำหนดไว้ คือ 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน โดยผู้ฝากจะถอนเงินฝากคืนได้ก็ต่อเมื่อ

ครบระยะเวลาที่กำหนดจึงจะได้รับดอกเบี้ย และดอกเบี้ยที่ได้รับจะแตกต่างกันไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีหลักฐานสมุดคู่ฝากเป็นหลักฐานเช่นกัน

3.2 ธนาคารออมสิน เป็นธนาคารของรัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายพิเศษ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมให้เกิดการออมในหมู่ประชาชน โดยธนาคารระดมเงินออมดังนี้

- รับฝาก ได้แก่ รับฝากออมทรัพย์ รับฝากประจำ และรับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ซึ่งวิธีการรับฝากและการให้ผลตอบแทนก็เหมือนกับวิธีของธนาคารพาณิชย์
- ออกพันธบัตรออมสินและสลากออมสิน เป็นหลักทรัพย์ทางการเงินที่ธนาคารออกเพื่อจำหน่ายให้แก่ประชาชน จึงมีลักษณะเป็นการออมอย่างหนึ่ง เมื่อครบกำหนดอายุของหลักทรัพย์ก็นำไปไถ่ถอนคืนได้ และในแต่ละปี ก็จะได้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยตามจำนวนเงินต้นที่ซื้อพันธบัตรหรือสลากออมสินไว้ สำหรับสลากออมสินก็ยังมียield ผลตอบแทนอันเป็นสิ่งจูงใจ คือ การถูกรางวัลสลากออมสิน

3.3 บริษัทเงินทุน เป็นสถาบันการออมอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งระดมเงินออมโดยออกหลักทรัพย์ที่มีชื่อว่า ตั๋วสัญญาใช้เงิน จำหน่ายโดยทั่วไปโดยตัวนี้ จะกำหนดอายุและอัตราดอกเบี้ยของตัวแน่นอน

3.4 สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการออมที่ตั้งขึ้นในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง โดยการรวมตัวของพนักงานในหน่วยงานนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออม และช่วยเหลือทางด้านการให้กู้แก่สมาชิก การออมกระทำโดยสหกรณ์จะเรียกเก็บค่าหุ้นสะสมจากสมาชิกตามส่วนของรายได้ต่อเดือนพร้อมทั้งให้ดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนจากการออม ส่วนการออมอีกรูปแบบหนึ่งก็คือการฝากเงินไว้ที่สหกรณ์นั่นเอง

- 3.5 บริษัทประกันชีวิต เป็นสถาบันการออมอีกแหล่งหนึ่งที่มีสิทธิพิเศษ เป็นสิ่งล่อใจ คือผู้ที่ทำประกันชีวิตกับบริษัทประกัน จะต้องจ่ายเบี้ยประกันเป็นรายเดือนซึ่งเท่ากับเป็นการสะสมทรัพย์ไปในตัว เมื่อครบกำหนดที่ทำประกันก็จะได้รับเงินคืนคือพร้อมอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำจำนวนหนึ่ง โดยในระหว่างที่ยังอยู่ในสัญญาประกัน ถ้าผู้ทำประกันเสียชีวิต ผู้รับประโยชน์ก็จะได้รับเงินก้อนจำนวนหนึ่งตามสัญญา
- 3.6 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นสถาบันที่รับฝากเงินจากประชาชนใน ลักษณะทั่วไป และลักษณะพิเศษ รับฝากทั่วไป คือ ฝากประจำและฝากออมทรัพย์ ส่วนฝากลักษณะพิเศษ คือ การฝากสะสมทรัพย์เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย โดยมีอัตราดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนของการออม
- 3.7 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีลักษณะเป็น รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกี่ยวกับเงินทุนแก่กิจการด้านการเกษตร ในขณะเดียวกันก็รับฝากเงินจากประชาชนเพื่อนำไปใช้ใน วัตถุประสงค์ข้างต้น ประเภทของเงินฝาก ได้แก่ ฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และฝากตามส่วนเงินกู้ ผลตอบแทนจากการฝากเงินจะอยู่ในรูป ดอกเบี้ยเหมือนสถาบันการออมอื่น ๆ
- 3.8 กองทุนบำเหน็จบำนาญ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นสถาบันการ ออมประเภทหนึ่งที่ตั้งตั้งในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับสงเคราะห์เจ้าหน้าที่และพนักงานในหน่วยงานนั้น หลังเกษียณอายุการทำงาน โดยในระหว่างอายุการทำงานเจ้าหน้าที่ และพนักงานผู้เป็นสมาชิก จะต้องส่งรายได้สมทบเข้ากองทุนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุการทำงานแล้วรายได้นั้นจะกลับเป็นของสมาชิกผู้นั้น ผลตอบแทนที่ได้จากการออมลักษณะนี้ คือ ดอกเบี้ยนั่นเอง

จากการศึกษาแนวคิดและรูปแบบการออมทำให้ทราบถึง การออมในหลากหลายทัศนะ และรูปแบบการออมที่แบ่งเป็นสามประเภทได้แก่ การออมในรูปทรัพย์สินถาวร การออมในรูป

ทรัพย์สินทางการเงิน การออมในสถาบันการออม ซึ่งเป็นประโยชน์ที่นำไปออกแบบ แบบสอบถาม ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ต่อไป

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมผลงานของการวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมและปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

พาวิษฐ์ รัตน โกมล (2526) ได้ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย โดยอาศัยข้อมูลจาก โครงการสำรวจการออมทั่วราชอาณาจักร ซึ่งจัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า รายได้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการกำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือน โดยความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ปวีตรา เบญจกุล (2531) ได้ศึกษาโครงสร้างและแนวโน้มของการออมภาคเอกชนและภาษีอากร โดยใช้ข้อมูลitudinalประเภทอนุกรมเวลาระหว่างปี 2513-2529 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ ธนาคารแห่งประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า การออมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ปัจจุบันและอัตราดอกเบี้ย

สนธยา นිරศิริกุล (2535) ได้ศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนไทย โดยการสอบถาม 560 ครัวเรือน พบว่าเหตุผลในการออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงินส่วนใหญ่จะคำนึงถึงความปลอดภัยและผลตอบแทนในการออม ส่วนเหตุผลในการออมในรูปเงินฝากกับสถาบันการเงิน เกิดจากความมั่นใจในความมั่นคงของสถาบัน และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น สำหรับเหตุผลที่ออมนอกสถาบันการเงินสาเหตุคือ ผลตอบแทนที่ได้รับมากกว่าการออมในสถาบันการเงิน ด้านจุดมุ่งหมายในการออมกับสถาบันการเงิน ส่วนมากต้องการออมไว้เพื่อเป็นทุนการศึกษา เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชรา และเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์

ธนาคารกสิกรไทย (2541) ได้ศึกษาการเลือกรูปแบบการออม พบว่าการเลือกรูปแบบการออมไม่ได้ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนที่ได้รับเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีปัจจัยอื่นที่ควรคำนึงถึงร่วมด้วยได้แก่ 1) สภาพคล่อง คือความคล่องตัวในการแปรสภาพเงินทุนให้เป็นเงินสด

สำหรับการใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน 2) ความเสี่ยง ผู้ออมสามารถรับความเสี่ยงได้มากหรือน้อยในการเลือกวิธีที่ต้องการออม โดยความเสี่ยงจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลตอบแทนที่ผู้ออมต้องการ เช่น การเล่นหุ้นมีความเสี่ยงสูงแต่โอกาสที่ได้รับผลตอบแทนก็จะสูงตาม 3) ระยะเวลา การออมแต่ละรูปแบบมีทั้งชนิดที่ระบุระยะเวลาที่แน่นอนและไม่มีระบุไว้ 4) ความปลอดภัยของทรัพย์สิน การออมกับสถาบันการเงินถึงแม้จะได้รับผลตอบแทนที่ต่ำ แต่ผู้ออมจะมั่นใจได้ว่าเงินสดของผู้ออมจะไม่สูญหายหรือลดจำนวนลง

จันทร์จิรา สุริยะชัยพร (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางเลือกใช้บริการเงินฝากของลูกค้านาคาธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) พบว่าลูกค้าส่วนใหญ่ของธนาคาร ทราบถึงการแข่งขันระดมเงินฝากของธนาคารที่จ่ายอัตราดอกเบี้ยสูง กล่าวได้ว่าปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ยและความมั่นคงของธนาคารไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ลูกค้านำมาพิจารณาในการเลือกใช้บริการเงินฝากกับธนาคารเพียงปัจจัยเดียว แต่เป็นเพียงปัจจัยหลักในอันดับต้น ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ลูกค้ายังพิจารณาจากการบริการของผู้บริหารสาขาและพนักงานที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี พูดยาสุภาพ ให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว และเชื่อถือได้ รวมถึงทำเลที่ตั้งธนาคารที่เดินทางสะดวกอยู่ใกล้บ้านหรือที่ทำงาน

กรนทร์ ถาวร (2542) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดสรรเงินออมของอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในช่วงภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ลดต่ำลง ผลการศึกษาพบว่า ในทุกรูปแบบของการออมและการจัดสรรเงิน เพศหญิงจะมีการออมสูงกว่าเพศชาย เว้นแต่ในกรณีของการซื้อหุ้นและการซื้อขายเงินตราซึ่งมีอัตราความเสี่ยงสูงที่เพศชายจะให้ความสนใจมากกว่า และไม่ว่าจะจำแนกรูปแบบการออมตามเพศ อายุรายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน การออมเงินในรูปแบบเงินฝากธนาคารพาณิชย์เป็นรูปแบบการออมที่มีมากที่สุดในทุกประเภท

ชารินี ฉัตรไชยสิทธิกุล (2543) ศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมออมภาคครัวเรือนจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของภาคครัวเรือน คือรายได้ของครัวเรือน ขนาดของครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิง โดยที่รายได้ มีความสัมพันธ์กับการออมของภาคครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนขนาดของครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิงมีความสัมพันธ์กับการออมของภาคครัวเรือนในทิศทางตรงกันข้ามกัน

ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) ศึกษาการออมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการออมส่วนใหญ่เป็นแบบเงินฝากออมทรัพย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระดับรายได้ และอาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมการออมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

คารณี วิทยาศัย (2545) ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ใช้ประกอบการเลือกรูปแบบการออมของพนักงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมในการออมของพนักงานภาคเอกชนไม่ได้มีการวางแผนในการออมแต่จะออมตามปริมาณเงินที่เหลือในแต่ละเดือน และเหตุผลหลักในการออมเงินให้ความสำคัญในเรื่องของการรักษาพยาบาลยามเจ็บป่วยและเพื่อการลงทุนในอนาคต

ปณิต พรหมณัพันธ์ (2546) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ผลต่อการออมของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า รูปแบบการออมส่วนใหญ่เป็นการออมทรัพย์กับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นๆ ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ได้แก่ รายได้ของตนเอง รายได้ของภรรยา อายุ จำนวนบุตร จำนวนผู้ได้บังคับบัญชา และรายจ่าย โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการออมของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ปรารณา หลีกภัย (2551) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในจังหวัดตรัง และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในจังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครัวเรือนในจังหวัดตรัง จำนวน 398 ครัวเรือน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ สถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ครัวเรือนในจังหวัดตรังส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่เกิน 2,500 บาท โดยที่ส่วนใหญ่ครัวเรือนจะออมโดยถือเป็นเงินสด และส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการออมเพื่อการศึกษาของตนเอง หรือบุตรหรือผู้อยู่ในอุปการะ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของครัวเรือนในจังหวัดตรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือปัจจัยรายได้ของครัวเรือน ปัจจัยจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน และปัจจัยการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตที่ผ่านมาสามารถสรุปถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมได้แก่ รายได้ รายจ่าย อัตราผลตอบแทน จำนวนบุตร และอายุ ปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ขึ้นอยู่กับ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ อัตราผลตอบแทน ทำเลที่ตั้งของสถาบันการเงิน ความปลอดภัยของเงินออม รูปแบบการออมในลักษณะต่าง ๆ การออมในรูปแบบ

ทรัพย์สินถาวร การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงิน และการออมในสถาบันการออม ซึ่งเป็น
ประโยชน์ต่อการนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการออกแบบ แบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์
ปัจจัยที่มีผลต่อการออมและปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปาส่วน
ภูมิภาค สำนักงานใหญ่ต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ที่อยู่ในตำแหน่งงานระดับที่ 4 ถึงตำแหน่งงานระดับที่ 9 จำนวน 659 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่ ตำแหน่งระดับงานต่าง ๆ ดังนี้

พนักงานตำแหน่งระดับ 4	จำนวน	111 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	42 คน
พนักงานตำแหน่งระดับ 5	จำนวน	83 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	32 คน
พนักงานตำแหน่งระดับ 6	จำนวน	196 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	75 คน
พนักงานตำแหน่งระดับ 7	จำนวน	137 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	51 คน
พนักงานตำแหน่งระดับ 8	จำนวน	97 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	37 คน
พนักงานตำแหน่งระดับ 9	จำนวน	35 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	12 คน
รวม	จำนวน	659 คน	กลุ่มตัวอย่าง	249 คน

ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรการคำนวณ ของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, Taro, 1976: 580-581.) กำหนดความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซ็นต์ ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(E)^2}$$

โดยกำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

E = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 249 คน และในการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างมีระบบ (Stratified Systematic Sampling) โดยแบ่งเป็น 2 ชั้นตอน ดังนี้

1. แบ่งประชากรพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ออกเป็นชั้น (Stratum) ต่าง ๆ ตามตำแหน่งงาน ตั้งแต่ระดับตำแหน่งงานที่ 4 ถึงระดับตำแหน่งงานที่ 9
2. สุ่มตัวตัวอย่างในแต่ละระดับตำแหน่งงานแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) (จำนวนพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ระดับตำแหน่งงานที่ 4 ถึงระดับตำแหน่งงานที่ 9 มีทั้งสิ้น 659 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคือ 249 คน ดังนั้น ช่วงห่างของการสุ่มเท่ากับ 3 คน) จึงทำการสุ่มในแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานช่วงห่างละ 3 คน จนได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามต้องการ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมและปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำร่างแบบสอบถาม เสนอที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และจำนวนบุตร / ผู้อยู่ในอุปการะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรายได้และค่าใช้จ่าย จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ จำนวนรายได้สุทธิต่อเดือน ที่มาของรายได้ จำนวนรายจ่ายสุทธิต่อเดือน และค่าใช้จ่ายใช้ไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านการออม จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ จำนวนเงินออมต่อเดือน ระยะเวลาในการออม ผลตอบแทนจากการออม และช่องทางการรับข่าวสารการออม ซึ่งในข้อคำถาม ลักษณะการออมผ่านสถาบันการเงิน สถาบันการเงินที่เลือกออม ลักษณะการออมโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน วัตถุประสงค์ของการออม ได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับความสำคัญในคำตอบที่เลือก โดยให้ใส่หมายเลข 1 ถึง 5 โดยหมายเลข 1 หมายถึงให้ความสำคัญมากที่สุดและเรียงลำดับความสำคัญลดน้อยลงไปตามลำดับ โดยหมายเลข 5 หมายถึงให้ความสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม จำนวน 19 ข้อแบ่งเป็น ด้านลักษณะของการออมจำนวน 5 ข้อ ด้านผลตอบแทนการออมจำนวน 2 ข้อ ด้านทำเลที่ตั้งของสถาบันการเงินจำนวน 2 ข้อ ด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงินจำนวน 4 ข้อ และด้านอื่นๆ จำนวน 6 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เมื่อผ่านการพิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือพนักงานของการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ระดับตำแหน่งงานที่ 4 ถึงระดับตำแหน่งงานที่ 9 จำนวน 249 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 249 ชุด คิดเป็น 100% ของจำนวนชุดแบบสอบถามที่ส่งไป ใช้เวลาในการรวบรวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 20 วัน ตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2553 ถึงวันที่ 9 มิถุนายน 2553 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ลงรหัสหมายเลขชุดของแบบสอบถาม และบันทึกข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ แล้วนำคำตอบจากแบบสอบถาม เฉพาะฉบับที่ถูกต้องสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อคำนวณค่าสถิติ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการศึกษาลักษณะโดยทั่วไปของการตอบ และปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ

ข้อมูลแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 และตอนที่ 2 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลรายได้ ข้อมูลค่าใช้จ่าย รวบรวมข้อมูล ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ

ข้อมูลแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 จำนวนเงินออมต่อเดือน ระยะเวลาในการออม ผลตอบแทนจากการออม และช่องทางการรับข่าวสารการออม รวบรวมข้อมูล ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ ส่วนข้อมูลลักษณะการออมผ่านสถาบันการเงิน สถาบันการเงินที่เลือกออม ลักษณะการออมโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน วัตถุประสงค์ของการออม ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับความสำคัญในคำตอบที่เลือก โดยให้ใส่หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 5 หมายเลข 1 หมายถึงให้ความสำคัญมากที่สุด และเรียงลำดับความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ โดยหมายเลข 5 หมายถึงให้ความสำคัญน้อยที่สุด นำผลจากแบบสอบถามมาประมวลผลโดยลำดับความสำคัญที่เลือกใส่หมายเลข 1 จะได้ 5 คะแนน ลำดับความสำคัญที่เลือกใส่หมายเลข 2 จะได้ 4 คะแนน ลำดับความสำคัญที่เลือกใส่หมายเลข 3 จะได้ 3 คะแนน ลำดับความสำคัญที่เลือกใส่หมายเลข 4 จะได้ 2 คะแนน ลำดับความสำคัญที่เลือกใส่หมายเลข 5 จะได้ 1 คะแนน หลังจากนั้นรวบรวมคะแนนจากความถี่คูณกับระดับคะแนนคิดเป็นร้อยละ จัดเรียงลำดับความสำคัญและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ

ข้อมูลแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ระดับมากที่สุดได้ 5 คะแนน ระดับมากได้ 4 คะแนน ระดับปานกลางได้ 3 คะแนน ระดับน้อยได้ 2 คะแนน และระดับน้อยที่สุดได้ 1 คะแนน หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละข้อโดยระดับคะแนนเฉลี่ยแบ่งตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมมีความสำคัญในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมมีความสำคัญในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมมีความสำคัญในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมมีความสำคัญในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมมีความสำคัญในระดับมากที่สุด

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐมิติที่เรียกว่า “การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ” (Multiple Regression Analysis) สำหรับปัจจัยที่ผลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ โดยพิจารณาตัวแปรอิสระ ที่เป็นปัจจัยในการกำหนดการออม ได้แก่ รายได้ อัตราผลตอบแทน จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ และอายุ จากปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวสามารถแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบฟังก์ชันการออมได้ดังนี้

$$S = f(\text{Income, Interest, Child, Age}) \dots\dots\dots (3.1)$$

โดยกำหนดให้

- S = จำนวนเงินออมโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน มีหน่วยเป็น บาทต่อเดือน
- Income = รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน มีหน่วยเป็น บาทต่อเดือน
- Interest = อัตราผลตอบแทนของเงินออม มีหน่วยเป็น เปอร์เซ็นต์ต่อปี
- Child = จำนวนบุตรหรือจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ มีหน่วยเป็น คน
- Age = อายุ มีหน่วยเป็น ปี

จากฟังก์ชันดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นแบบจำลองทั่วไปเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่ ในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณ ดังนี้

$$S = \beta_0 + \beta_1 \text{Income} + \beta_2 \text{Interest} + \beta_3 \text{Child} + \beta_4 \text{Age} \dots\dots\dots (3.2)$$

2.1 ข้อกำหนดสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) มีข้อกำหนดที่ต้องพิจารณา ดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย 2545:346)

1) การแจกแจงของค่าความคลาดเคลื่อน ε_i สำหรับทุกค่าสังเกต มีการแจกแจงเป็นแบบปกติ (Normality) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์ หรือ $E(\varepsilon_i) = 0$

2) ความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อน ε_i สำหรับทุกค่าสังเกต ต้องมีค่าคงที่เท่ากันหมด หรือ $\text{Var}(\varepsilon_i) = \sigma_\varepsilon^2$

3) ความคลาดเคลื่อนของแต่ละค่าสังเกตต้องเป็นอิสระต่อกัน (Non-Auto Correlation) นั่นคือ ε_i และ ε_j ของข้อมูลที่ i และ j เป็นอิสระต่อกัน

4) ตัวแปรอิสระทุกตัวจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง เพราะจะทำให้ไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงค่าของตัวแปรตามเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในค่าของตัวแปรอิสระตัวใด

5) จำนวนตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ (n) จะต้องมีจำนวนมากกว่าจำนวนตัวแปรอิสระ (k) การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ ช่วยในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งผลการวิเคราะห์จะพิจารณาจากค่าต่าง ๆ ทางสถิติดังต่อไปนี้

(1) ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดพหุคูณ (R-Square) เป็นค่าที่บอกให้ทราบว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดที่กำหนดในสมการถดถอยพหุคูณ นั้นจะสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใดซึ่งค่า R-Square (R^2) จะอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ค่า R^2 ที่มีค่าเข้าใกล้ 1 มากเท่าใดย่อมหมายความว่าตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้ดีมากเท่านั้น

(2) ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดพหุคูณที่ปรับแล้ว (R-Square Adjusted) เป็นค่าที่ใช้อธิบายเช่นเดียวกับ R^2 เหตุผลที่ใช้ค่า R-Square Adjusted เพื่อให้เกิดความแม่นยำเพิ่มขึ้น เนื่องจากได้นำองศาแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) มาพิจารณาด้วย เพราะการเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยโดยที่ตัวอิสระนั้นมิได้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามนั้น อาจมีผลทำให้ R^2 สูงขึ้นได้ ทำให้ใช้เป็นดัชนีวัดประสิทธิภาพของสมการถดถอยที่สร้างขึ้นได้ไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องพิจารณาค่า R-Square Adjusted ด้วย

(3) ค่าสถิติ F เป็นค่าที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของและตัวแปรตามพร้อมกัน ถ้าค่า F ที่ได้จากสมการถดถอยที่สร้างขึ้นมีมากกว่าค่า F ที่ได้จากตาราง แสดงว่าสมการที่สร้างขึ้นนั้นประกอบด้วยตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวตามอย่างน้อย 1 ตัวแปรอิสระ กล่าวคือ ปฏิเสธสมมติฐานว่างที่ว่า $H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = \beta_5 = \beta_6 = \beta_7 = 0$ และยอมรับสมมติฐานทางเลือกที่ว่า

$$H_1: \beta_1 \neq \beta_2 \neq \beta_3 \neq \beta_4 \neq \beta_5 \neq \beta_6 \neq \beta_7 \neq 0$$

(4) ค่าสถิติ t เป็นค่าที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การถดถอยแต่ละตัวเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ดี โดยนำ ค่า t ที่

ได้จากการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับค่า t ที่ได้จากการวาง ถ้ามีค่ามากกว่าค่า t ที่ได้จากการวาง แสดงว่าตัวแปรอิสระตัวนั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม กล่าวคือ ปฏิเสธสมมติฐานว่างที่ว่า $H_0: \beta_i = 0$ และยอมรับสมมติฐานทางเลือกที่ว่า $H_1: \beta_i \neq 0$

(5) ค่า Variance – Inflation Factor หรือ VIF เป็นค่าที่ใช้ทดสอบว่ามีปัญหาความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ในสมการนั้นหรือไม่ ซึ่งเกณฑ์ทั่วไปสำหรับค่า VIF ที่ใช้กันคือ ถ้าค่า VIF มีค่ามากกว่า 10 ขึ้นไป แสดงว่ามีปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ

(6) ค่า Durbin – Watson เป็นค่าที่ใช้ทดสอบว่า สมการถดถอยที่สร้างขึ้นมีปัญหาตัวคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ (Autocorrelation) ซึ่งเกณฑ์ทั่วไปสำหรับค่า Durbin – Watson ต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 – 2.5 (กัลยา, 2543)

2.2 การเลือกตัวแปรอิสระเพื่อให้ได้สมการถดถอยพหุคูณที่เหมาะสม

ในการเลือกตัวแปรอิสระเพื่อให้ได้สมการถดถอยพหุคูณที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกโดยวิธีการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Selection) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมและปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลการออมของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกรูปแบบการออม การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างและนำเสนอในรูปแบบของ ร้อยละ (percentage) ความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการประมาณการรูปแบบสมการที่เหมาะสมของปัจจัยที่มีผลต่อการออม และในส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกรูปแบบการออมนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย และแปลความหมายระดับค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

4.1 ข้อมูลการออมของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการวิเคราะห์ได้แบ่งข้อมูลเป็น 8 ส่วน ดังนี้ 1. ข้อมูลทั่วไป 2. ข้อมูลด้านรายได้และค่าใช้จ่าย 3. ข้อมูลด้านการออม 4. ข้อมูลการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน 5. ข้อมูลการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน 6. วัตถุประสงค์ในการออม 7. ข้อมูลอัตราผลตอบแทนจากการออม 8. ช่องทางการรับทราบประโยชน์จากการออม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อมูล เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และ จำนวนบุตร/ผู้อยู่ในอุปการะ ผลการวิเคราะห์เป็น ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ชาย	55	22
หญิง	194	78
รวม	249	100

ตารางที่ 4.2 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	52	21
30-40 ปี	110	44
41-50 ปี	41	16
50 ปีขึ้นไป	46	18
รวม	249	100
อายุเฉลี่ย	39 ปี	

ตารางที่ 4.3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ต่ำกว่า ม.6	3	1
ม.6 หรือ ปวช.หรือเทียบเท่า	16	6
อนุปริญญา (ปวส./ปวท.)	9	4
ปริญญาตรี	162	65
ปริญญาโท	59	24
รวม	249	100

ตารางที่ 4.4 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
โสด	143	57
สมรส	103	42
หย่าร้าง	3	1
รวม	249	100

ตารางที่ 4.5 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนบุตร/ผู้อยู่ในอุปการะ ที่อยู่ในความดูแล
รับผิดชอบ

จำนวนบุตร/ผู้อยู่ในอุปการะ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ไม่มีบุตร/ผู้อยู่ในอุปการะ	145	58
1 คน	37	15
2 คน	56	22
3 คน	11	4
รวม	249	100

จากข้อมูลตารางที่ 4.1 ถึง ตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้หญิงร้อยละ 78 ผู้ชายร้อยละ 22 มีอายุเฉลี่ย 39 ปี มีช่วงอายุระหว่าง 30-40 ปีมากที่สุด ร้อยละ 44 ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 21 ช่วงของอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 16 และช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 65 ปริญญาโทร้อยละ 24 มากกว่าครึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามยังโสด ร้อยละ 57 สมรสแล้วร้อยละ 42 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีบุตรหรือผู้อยู่ในอุปการะร้อยละ 58 และมีบุตรอยู่ในอุปการะจำนวน 2 คน ร้อยละ 16 จำนวน 1 คน ร้อยละ 14

4.1.2 ข้อมูลด้านรายได้และค่าใช้จ่าย ประกอบด้วยข้อมูล รายได้สุทธิของครอบครัวต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือน ลักษณะของค่าใช้จ่ายโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.6 รายได้สุทธิรวมของครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง

รายได้สุทธิรวมของครอบครัว ต่อเดือน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	11	4
10,001 – 30,000 บาท	111	45
30,001 – 50,000 บาท	70	28
50,001 – 70,000 บาท	32	13
มากกว่า 70,000 บาท	25	10
รวม	249	100
รายได้สุทธิรวมของครอบครัว เฉลี่ยต่อเดือน	40,544 บาทต่อเดือน	

ตารางที่ 4.7 แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ของครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งรายได้ของครอบครัวต่อเดือน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
เงินเดือน	220	88
กิจการของตนเอง	27	11
อื่น ๆ	2	1
รวม	249	100

จากข้อมูลตารางที่ 4.6 และตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้สุทธิเฉลี่ยของครอบครัว 40,544 บาทต่อเดือน โดยช่วงของรายได้ ระหว่าง 10,001-30,000 บาทต่อเดือนมากที่สุดร้อยละ 45 รองลงมา เป็นระดับรายได้ที่ 30,001-50,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 28 และรายได้ที่มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 23 ซึ่งแหล่งที่มาของรายได้ร้อยละ 88 มาจากเงินเดือน และมาจากกิจการส่วนตัวร้อยละ 11

ตารางที่ 4.8 ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	43	17
10,001 – 20,000 บาท	93	37
20,001 – 30,000 บาท	52	21
30,001 – 40,000 บาท	33	13
40,001 – 50,000 บาท	14	6
มากกว่า 50,000 บาท	14	6
รวม	249	100
ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน	24,697 บาทต่อเดือน	

ตารางที่ 4.9 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของค่าใช้จ่าย	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อการบริโภค (อาหาร)	247	32
เพื่ออุปโภค (เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค)	228	29
เพื่อสันทนาการ การท่องเที่ยว พักผ่อน	136	18
เพื่อการศึกษาของตนเองและบุคคลในครอบครัว	99	13
เพื่อเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานที่	47	6
อื่น ๆ	22	2
รวม	779	100

จากข้อมูลตารางที่ 4.8 และตารางที่ 4.9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัวเฉลี่ย 24,697 บาทต่อเดือน โดยมีช่วงของค่าใช้จ่าย 10,001-20,000 บาทต่อเดือน มากที่สุดร้อยละ 37 รองลงมาในช่วง 20,001-30,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 21 ค่าใช้จ่ายไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 17 และค่าใช้จ่ายที่มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 25 ลักษณะของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค(อาหาร)ร้อยละ 32 เพื่อการอุปโภค ร้อยละ 29 เพื่อการสันทนาการและพักผ่อน ร้อยละ 18 เพื่อการศึกษาของตนเองและครอบครัว ร้อยละ 13

4.1.3 ข้อมูลด้านการออม ประกอบด้วยข้อมูล จำนวนเงินออมต่อเดือนของครอบครัว
ระยะเวลาการออม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.10 จำนวนเงินออมต่อเดือนของครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนเงินออมของครอบครัวต่อเดือน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	132	53
5,001 – 10,000 บาท	50	20
10,001 – 15,000 บาท	8	3
15,001 – 20,000 บาท	28	11
มากกว่า 20,000 บาท	31	12
รวม	249	100
จำนวนเงินออมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน	11,240 บาทต่อเดือน	

ตารางที่ 4.11 ระยะเวลาการออมของกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลา	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
1 ปี – 3 ปี	71	29
มากกว่า 3 ปี – 5 ปี	53	21
มากกว่า 5 ปี – 10 ปี	80	32
มากกว่า 10 ปี – 15 ปี	21	8
มากกว่า 15 ปี	24	10
รวม	249	100
ระยะเวลาในการออมเฉลี่ย	8 ปี	

จากข้อมูลตารางที่ 4.10 และตารางที่ 4.11 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนเงินออมเฉลี่ย 11,240 บาทต่อเดือน ซึ่งมีเงินออมของครอบครัวไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน มากที่สุดร้อยละ 53 มี

เงินออม 5,001-10,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 20 และมีเงินออมมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 12 ระยะเวลาในการออมเฉลี่ย 8 ปี ช่วงเวลาการออมมากกว่า 5 ปี – 10 ปี มากที่สุดร้อยละ 32 รองลงมาได้แก่ 1 ปี – 3 ปี ร้อยละ 29 ช่วงมากกว่า 3 ปี- 5 ปีร้อยละ 21 และมากกว่า 10 ปีร้อยละ 18

4.1.4 ข้อมูลการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน เป็นข้อมูลการออมของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมผ่านสถาบันการเงิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.12 ลำดับความสำคัญการออมผ่านสถาบันการเงิน

การออมผ่านสถาบันการเงิน	คะแนน	ร้อยละ
สหกรณ์ออมทรัพย์	1,012	28.12
ธนาคาร	990	27.51
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	752	20.89
บริษัทประกันชีวิต	583	16.20
บริษัทหลักทรัพย์	116	3.22
บล.จัดการกองทุนรวม	84	2.33
บริษัทเงินทุน	37	1.03
อื่น ๆ	25	0.69
รวม	3,599	100.00

ตารางที่ 4.13 ลำดับรูปแบบการออมผ่านสถาบันการเงิน

รูปแบบการออมผ่านสถาบันการเงิน	คะแนน	ร้อยละ
เงินฝากต่าง ๆ	924	36
หุ้นสหกรณ์	901	35.1
เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	640	24.93
ประกันชีวิต	456	17.76
สลากออมสิน	412	16.05
สลาก ธกส.	152	5.92
พันธบัตรรัฐบาล	101	3.93
หน่วยลงทุน	36	1.4

ตารางที่ 4.13 ลำดับรูปแบบการออมผ่านสถาบันการเงิน (ต่อ)

หุ้นสามัญ	25	0.97
หุ้นกู้	16	0.62
อื่น ๆ	0	0
รวม	2567	100

จากข้อมูลตารางที่ 4.12 และตารางที่ 4.13 พบว่าลำดับความสำคัญในการออม 5 ลำดับแรก กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อการออมกับสหกรณ์มากที่สุดร้อยละ 28.12 ธนาคารร้อยละ 27.51 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ร้อยละ 20.89 บริษัทประกันร้อยละ 16.20 และบริษัทหลักทรัพย์ร้อยละ 3.22 ซึ่งจะเลือกรูปแบบเงินฝากมากที่สุดร้อยละ 25.51 หุ้นสหกรณ์ ร้อยละ 24.88 เงินสะสม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ร้อยละ 17.67 ประกันชีวิต ร้อยละ 12.59 และสลากออมสิน ร้อยละ 11.37

4.1.5 ข้อมูลการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.14 ลำดับการออมโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน

รูปแบบการออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน	คะแนน	ร้อยละ
ถือเงินสด	929	27.12
ซื้อทองคำ	623	18.19
การประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น ลดการใช้ไฟฟ้า	471	13.75
ซื้อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน	453	13.23
เล่นแชร์	403	11.77
การปฏิบัติตามเงื่อนไขร้านค้าเพื่อรับส่วนลด	328	9.58
ซื้อเครื่องเพชร	145	4.23
ซื้อวัตถุโบราณ	73	2.13
อื่น ๆ	9	0.26
รวม	3,425	100.00

จากข้อมูลตารางที่ 4.14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญใน 5 ลำดับแรก ได้แก่ การถือเงินสดร้อยละ 27.12 การซื้อทองคำ ร้อยละ 18.19 การประหยัดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 13.75 การซื้ออสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ 13.23 และการเล่นแชร์ ร้อยละ 11.77

4.1.6 วัตถุประสงค์ของการออม เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงถึงวัตถุประสงค์ในการออม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.15 ลำดับวัตถุประสงค์ของการออม

วัตถุประสงค์ของการออม	คะแนน	ร้อยละ
เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	876	23.70
เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของครอบครัว	745	20.16
เพื่อไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วยและยามชรา	744	20.13
เพื่อหาผลตอบแทนจากเงินออม	723	19.56
เพื่อการศึกษาของตนเองและคนในครอบครัว	261	7.06
เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ	211	5.71
เพื่อการลดหย่อนภาษี	136	3.68
อื่นๆ	3	0.08
รวม	3696	100.00

จากข้อมูลตารางที่ 4.15 พบว่า วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกร้อยละ 23.70 เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคง ร้อยละ 20.16 เพื่อเก็บไว้ยามป่วยยามชรา ร้อยละ 20.13 เพื่อหาผลตอบแทน ร้อยละ 19.56 และเพื่อการศึกษา ร้อยละ 7.06

4.1.7 อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงอัตราผลตอบแทนต่อปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.16 อัตราผลตอบแทนต่อปีของการออม

อัตราผลตอบแทน (ต่อปี)	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
1%	30	12
2%	49	20
3%	72	29
4%	52	21

ตารางที่ 4.16 อัตราผลตอบแทนต่อปีของการออม (ต่อ)

5%	36	14
มากกว่า 5%	10	4
รวม	249	100
อัตราผลตอบแทนเฉลี่ย (ต่อปี)	3% ต่อปี	

จากข้อมูลตารางที่ 4.16 พบว่าอัตราผลตอบแทนเฉลี่ย อยู่ที่ 3% ต่อปีร้อยละ 29 และอัตราผลตอบแทนที่ 4% ต่อปี ร้อยละ 21 อัตราผลตอบแทนที่ 3% ต่อปีร้อยละ 20 อัตราผลตอบแทนที่ 5% ต่อปีร้อยละ 14

4.1.8 ช่องทางการรับทราบประโยชน์จากการออม เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงช่องทางการรับทราบประโยชน์จากการออม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.17 ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างรับทราบถึงประโยชน์ของการออม

ช่องทางที่ทำให้ทราบประโยชน์ของการออม	ความถี่	ร้อยละ
สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น	194	48.49
เพื่อน ๆ /ญาติ/คนในครอบครัว	191	47.74
อื่น ๆ	19	3.77
รวม	404	100.00

จากข้อมูลตารางที่ 4.17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างรับทราบถึงผลประโยชน์จากการออมส่วนใหญ่จากสื่อต่าง ๆ เช่นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้นร้อยละ 48.49 รองลงมาคือ เพื่อนๆญาติหรือคนในครอบครัว ร้อยละ 47.74 และอื่น ๆ เช่น ทาง Internet ร้อยละ 3.77

4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการประมาณการรูปแบบสมการที่เหมาะสมของการออม เพื่อแสดงถึงปัจจัยต่างๆที่เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

จากฟังก์ชันการออมและสมการ 3.2 ในบทที่ 3 ที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่

สามารถนำมาสร้างเป็นสมการถดถอยพหุคูณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ช่วยในการประมวลผล ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4.18 และสมการถดถอยพหุคูณสมการที่ 4.1

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของพนักงานการ
 ประจำส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่

ตัวแปร	ค่าทางสถิติที่วิเคราะห์					
	B	S.E	Beta	t	Sig. t	VIF
ค่าคงที่	-16182.800	1817.406		-8.904	0.000*	
Income	0.324	0.017	0.737	19.328	0.000*	1.692
Interest	161063.156	27656.955	0.173	5.824	0.000*	1.025
Age	243.424	52.336	0.183	4.651	0.000*	1.794
Child	-443.281	467.232	-0.031	-0.949	0.344 ^{NS}	1.255

หมายเหตุ

B คือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบหรือค่าจริง

(Unstandardized Coefficients)

S.E. คือค่าประมาณของค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) ของสัมประสิทธิ์การถดถอยสำหรับแต่ละตัวแปร

Beta คือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficients)

t คือค่าทางสถิติ t

Sig.t คือค่านัยสำคัญทางสถิติ t

VIF (Variance Inflation Factor) คือ ค่าที่ใช้ตรวจสอบความสัมพันธ์กันของชุดตัวแปรอิสระ

^{NS} ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

$$S = -16182.800 + 0.324 \text{ Income} + 161063.156 \text{ Interest} + 43.424 \text{ Age} - 443.281 \text{ Child} . \quad (4.1)$$

$$R^2 = 0.790 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.787 \quad \text{Durbin-Watson} = 2.178$$

$$\text{Standard Error of Estimation (SEE)} = 6,284.685$$

$$F\text{-statistic} = 230.142 \quad \text{Sig.F (P-Value)} = 0.000$$

ผลการวิเคราะห์จากสมการถดถอยพหุคูณสมการที่ 4.1 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการเปลี่ยนของตัวแปรตามได้ดี โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.790 และเมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระทุกตัวพร้อมกันในสมการ โดยพิจารณาจากค่า Sig. F เทียบกับค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดขึ้น พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่ไม่สามารถบอกได้ว่ามีตัวแปรใดบ้าง จึงได้ทำการทดสอบต่อไปโดยใช้การทดสอบทางสถิติ t ในที่นี้จะพิจารณาจากค่า Sig. t เทียบกับค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดขึ้นคือ $\alpha = 0.01$

เมื่อพิจารณาจากค่า Sig. t พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน (Income) อัตราผลตอบแทนของเงินออม (Interest) และอายุของผู้ออม (Age) เนื่องจากมีค่า Sig. t น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วนตัวแปรอิสระที่ไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ จำนวนบุตรหรือจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ (Child) เนื่องจากมีค่า Sig. t มากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 และถ้าพิจารณาค่า VIF ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวจะพบว่า มีค่าไม่เกิน 10 ดังนั้นสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่า Durbin – Watson พบว่า มีค่าเท่ากับ 2.178 ซึ่งมีค่าที่อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 1.5-2.5 ดังนั้นสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation)

ในการปรับปรุงสมการถดถอยพหุคูณให้ได้รูปแบบสมการที่เหมาะสมนั้น ผู้วิจัยได้แก้ไขปัญหาเพื่อให้ได้สมการถดถอยพหุคูณที่เหมาะสมโดยวิธีการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise) พร้อมทั้งตรวจสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่าสถิติ F และค่าสถิติ t ทำให้ได้สมการที่เหมาะสมในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม ดังแสดงในสมการที่ 4.2

$$S = -15961.680 + 0.322 \text{ Income} + 163302.047 \text{ Interest} + 229.920 \text{ Age} \quad (4.2)$$

$$(0.000)^* \quad (0.000)^* \quad (0.000)^* \quad (0.000)^*$$

$$R^2 = 0.790 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.787 \quad \text{Durbin-Watson} = 2.160$$

$$\text{Standard Error of Estimation (SEE)} = 6,283.404$$

$$F\text{-statistic} = 306.681 \quad \text{Sig.F (P-Value)} = 0.000$$

หมายเหตุ ค่าในวงเล็บคือ ค่า Sig. t

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากสมการถดถอยพหุคูณสมการที่ 4.2 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการเปลี่ยนของตัวแปรตามได้ดี โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.790 และเมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

ของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระทุกตัวพร้อมกันในสมการ โดยพิจารณาจากค่า Sig. F เทียบกับค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดขึ้น พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่ไม่สามารถบอกได้ว่ามีตัวแปรใดบ้าง จึงได้ทำการทดสอบต่อไปโดยใช้การทดสอบทางสถิติ t ในที่นี้จะพิจารณาจากค่า Sig. t เทียบกับค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดขึ้น คือ $\alpha = 0.01$

เมื่อพิจารณาจากค่า Sig. t พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน (Income) อัตราผลตอบแทนของเงินออม (Interest) และอายุของผู้ออม (Age) เนื่องจากมีค่า Sig. t น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 และถ้าพิจารณาค่า VIF ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวจะพบว่า มีค่าไม่เกิน 10 ดังนั้นสรุปได้ว่า ไม่เกิดปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่า Durbin – Watson พบว่า มีค่าเท่ากับ 2.160 ซึ่งมีค่าที่อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 1.5-2.5 ดังนั้นสรุปได้ว่า ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation)

ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ได้แก่ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราผลตอบแทนของเงินออม และอายุของผู้ออม โดยตัวแปรอิสระดังกล่าวมีความเหมาะสมในการอธิบายการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ร้อยละ 79 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 21 เป็นปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลการออม และค่า Adjusted R² ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่ยังคงมีอยู่ร้อยละ 78.7 ในการอธิบายถึงผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามและมีค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมาพยากรณ์ตัวแปรตามเท่ากับ 6,283.404 แสดงว่า ในการคาดการณ์จำนวนเงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ จากสมการนี้ มีค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 6,283.404$ บาทต่อเดือน

เมื่อตรวจสอบเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ พบว่ารายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน มีเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ซึ่งถูกต้องตามสมมติฐาน การออมมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกับรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน นั่นคือถ้า รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 1 บาทต่อเดือน จะมีผลทำให้จำนวนเงินออม เปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกันกับรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน เป็นจำนวนเงิน 0.322 บาทต่อเดือน โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่น ๆ คงที่ และอัตราผลตอบแทนของเงินออม มีเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ซึ่งถูกต้องตามสมมติฐาน การออมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนของเงินออม นั่นคือ เมื่ออัตราผลตอบแทนของเงินออม เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ต่อปี จะทำให้จำนวนเงินออม

เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 163,302.047 บาทต่อเดือน โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่น ๆ คงที่ และอายุของผู้ออมมีเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ซึ่งถูกต้องตามสมมติฐาน การออมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอายุของผู้ออม นั่นคือ เมื่ออายุของผู้ออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 1 ปี จะทำให้จำนวนเงินออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 229.920 บาทต่อเดือน โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่น ๆ คงที่

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัวแปร สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราผลตอบแทนของเงินออม และอายุของผู้ออม ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่ คือ จำนวนบุตรหรือจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ

4.3 การวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม

ในส่วนนี้เป็นการรวบรวมความคิดเห็นของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม โดยคิดค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายที่ได้กำหนดไว้ ดังรายละเอียดตารางที่ 4.19 ดังนี้

ตารางที่ 4.19 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม

ด้านลักษณะของการออม	ค่าเฉลี่ย	SD
1. มีให้เลือกหลายรูปแบบ	3.82	0.81
2. เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย	4.06	0.84
3. ทำให้เงินออมมีความปลอดภัยไม่ลดมูลค่า	4.19	0.74
4. สามารถนำไปค้าประกันได้ตามกฎหมาย	3.61	0.9
5. ช่วยลดหย่อนภาษี	3.55	1.03
ด้านผลตอบแทนการออม		
1. อัตราผลตอบแทนที่ได้รับ	4.15	0.93
2. เวลาในการรับผลตอบแทน	3.9	0.93
ด้านทำเลที่ตั้งของสถาบันการเงิน		
1. ตั้งอยู่ในทำเลที่เดินทางสะดวก	3.88	0.84
2. มีอาคารสถานที่กว้างขวาง	3.43	0.8

ตารางที่ 4.19 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงิน		
1. การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการออมเงิน	3.6	0.82
2. การมีเอกสารอธิบายประโยชน์ของการออม	3.73	0.85
3. มีเจ้าหน้าที่มาเยี่ยมถึงบ้านเชิญชวนให้ออมเงิน	2.78	0.9
4. มีของที่ระลึกแจกเมื่อเข้าไปติดต่อเรื่องการออม	3.09	0.95
ด้านอื่น ๆ		
1. อัตราเงินเฟ้อ (เช่น การออมในสถาบันการเงินให้ผลตอบแทนต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อ)	3.53	0.86
2. ความมั่นคงของสถาบันการเงิน	4.24	0.76
3. ความมั่นคงในหน้าที่การงาน	4.15	0.68
4. ความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล	3.75	0.79
5. นโยบายภาษีของรัฐบาล (เช่น การลดหรือเพิ่มอัตราก้าวหน้าดอกเบี้ย และเงินปันผล หรือ การเพิ่มจำนวนเงินที่ใช้ลดหย่อนภาษีในกรณีทำประกันชีวิต)	3.79	0.75
6. มีรายได้เสริมนอกเหนือจากเงินเดือน	3.66	0.95

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงานการประชาสัมพันธ์ภาคสำนักงานใหญ่ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม โดยแบ่งเป็นแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านลักษณะของการออม พบว่าทุกปัจจัยมีความสำคัญระดับมากดังนี้ การออมที่มีความปลอดภัยไม่ลดมูลค่า การออมที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย การออมที่มีให้เลือกหลายรูปแบบ การออมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย และ การออมที่ช่วยลดหย่อนภาษี

2. ด้านผลตอบแทนการออม พบว่ามีความสำคัญระดับมากดังนี้ อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการออมและระยะเวลาในการรับผลตอบแทน

3. ด้านทำเลที่ตั้งของสถาบันการเงิน พบว่าที่ตั้งของสถาบันการเงินในทำเลที่เดินทางสะดวกมีความสำคัญระดับมาก ส่วนสถานที่ของสถาบันการเงินที่ต้องกว้างขวางมีความสำคัญระดับปานกลางเท่านั้น

4. ด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงิน พบว่ามีเพียงสองปัจจัยที่มีความสำคัญระดับมากได้แก่ การมีเอกสารอธิบายประโยชน์ของการออม และ การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการ

ออมเงิน ส่วนการแจกของที่ระลึกเมื่อเข้าไปติดต่อเรื่องการออม และการมีเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมถึงบ้าน และเชื่อเชิญให้ออมเงินนั้นมีความสำคัญระดับปานกลางเท่านั้น

5. ด้านอื่น ๆ พบว่าทุกปัจจัยมีความสำคัญระดับมากทุกปัจจัยดังนี้ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน ความมั่นคงในหน้าที่การงาน นโยบายด้านภาษีของรัฐบาลที่ช่วยกระตุ้นการออม ความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล การมีรายได้เสริมนอกเหนือจากเงินเดือน และอัตราเงินเฟ้อ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ โดยจะสรุปผลตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ 2) ปัจจัยที่มีผลในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่

5.1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 249 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างมีระบบแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ (1)แบ่งประชากรพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ออกเป็นชั้นต่างๆตามตำแหน่งงาน ตั้งแต่ระดับตำแหน่งงานที่ 4 ถึงระดับตำแหน่งงานที่ 9 (2)สุ่มตัวตัวอย่างในแต่ละระดับตำแหน่งงานแบบมีระบบ โดยมีช่วงห่างของการสุ่มเท่ากับ 3 คน จนได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามต้องการ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ใช้เวลาในการรวบรวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 20 วัน ตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2553 ถึงวันที่ 9 มิถุนายน 2553 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 249 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนชุดแบบสอบถามที่ส่งไป จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ลงรหัสหมายเลขชุดของแบบสอบถาม และบันทึกข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1.3 ผลการวิจัย

1) ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลด้านการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่

พนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุเฉลี่ย 39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และยังมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวอยู่ที่ 40,544 บาทต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้มาจากเงินเดือน และมีรายจ่ายเฉลี่ยของครอบครัวอยู่ที่ 24,697 บาทต่อเดือน ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ใช้ไปเพื่อการบริโภคและอุปโภค มีจำนวนเงินออมของครอบครัวเฉลี่ย 11,240 บาทต่อเดือน ระยะเวลาการออมเฉลี่ยอยู่ที่ 8 ปี พนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ให้ความสำคัญต่อการออมผ่านสถาบันการเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด รองลงมาเป็นธนาคาร โดยจะเลือกรูปแบบการออมเป็นเงินฝากประเภทต่างๆ และหุ้นสหกรณ์ และถ้ามีการออมโดยไม่ผ่านสถาบันการเงินพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่จะเลือกถือเงินสด เป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นการซื้อทองคำ วัตถุประสงค์ของการออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เป็นหลักประกันความมั่นคงของครอบครัว และเพื่อไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วย อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยที่ได้รับอยู่ที่ 3% ต่อปี และช่องทางในการรับข้อมูลผลประโยชน์ของการออมจะรับทราบผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ได้แก่ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราผลตอบแทนของเงินออม และอายุของผู้ออม ซึ่งสมการที่เหมาะสมที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ $S = -15961.680 + 0.322 \text{ Income} + 163302.047 \text{ Interest} + 229.920 \text{ Age}$ โดยพบว่า จำนวนเงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราผลตอบแทนของเงินออม และอายุของผู้ออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หมายความว่าเมื่อรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 1 บาทต่อเดือน จะมีผลทำให้จำนวนเงินออม เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 0.322 บาทต่อเดือน โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆคงที่ และเมื่ออัตราผลตอบแทนของเงินออม เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ต่อปี จะทำให้จำนวนเงินออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 163,302.047 บาทต่อเดือน โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆคงที่ และเมื่ออายุของผู้ออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 1 ปี จะทำ

ให้จำนวนเงินออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง 229.920 บาทต่อเดือน โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆคงที่

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ

- 1) ด้านลักษณะของการออม ปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับมาก ได้แก่ การที่เงินออมมีความปลอดภัยไม่ลดมูลค่า สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย รูปแบบการออมมีให้เลือกหลายรูปแบบสามารถนำไปใช้ประกันตามกฎหมายได้ และช่วยลดหย่อนภาษีได้
- 2) ด้านผลตอบแทนจากการออม ปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับมาก ได้แก่ การพิจารณาผลตอบแทนที่ได้รับ และระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทน
- 3) ด้านทำเลที่ตั้งของสถาบันการเงิน ทำเลที่เดินทางสะดวก เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับมาก แต่ปัจจัยเรื่องอาคารสถานที่ที่กว้างขวางนั้น มีความสำคัญในระดับปานกลาง
- 4) ด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงิน การมีเอกสารอธิบายประโยชน์ของการออม การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการออม เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับมาก แต่การที่มีเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมถึงบ้าน และมีของที่ระลึกแจกเมื่อเข้าไปติดต่อเรื่องการออม เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับปานกลาง
- 5) ด้านปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสำคัญในระดับมาก ได้แก่ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน ความมั่นคงในหน้าที่การงาน นโยบายภาษีของภาครัฐบาล เช่นการเพิ่มจำนวนเงินที่ใช้ลดหย่อนภาษีในกรณีทำประกันชีวิต และอัตราเงินเฟ้อ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ได้ในบทที่ 4 สามารถนำมาอภิปรายผลของการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 การอภิปรายผลการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราผลตอบแทนของเงินออม และอายุของผู้ออม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการการออม ของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ จากสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง เงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่ เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง จะมีผลทำให้เงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตาม ไปด้วยในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยของปัจจัยรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ ที่

ได้สรุปไว้ว่าการออมขึ้นอยู่กับการบริโภคและรายได้ในปัจจุบัน โดยการออมจะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้ปัจจุบัน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการบริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซารินี ฉัตรไชยสิทธิกุล(2543) และปราดนา หลีกภัย(2551) ที่พบว่าปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมคือรายได้ โดยที่รายได้มีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน

อัตราผลตอบแทนของเงินออม มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง เงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ จากการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่ออัตราผลตอบแทนของเงินออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง จะมีผลทำให้เงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามไปด้วย ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยปัจจัยอัตราผลตอบแทนของเงินออมนี้อาจสอดคล้องกับทฤษฎีการออมและการลงทุน ที่สรุปไว้ว่าการออมขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก คือ ปริมาณเงินออมจะผันแปรตามระดับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น บุคคลหรือผู้บริโภคก็จะยินดีหรือพอใจที่จะออมเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนธยา นริศศิริกุล (2535) และปวีตรา เบญจกุล (2531) ที่พบว่า การออมขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกคือปริมาณเงินออมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันตามระดับอัตราดอกเบี้ย

อายุของผู้ออม มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง เงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ จากการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่ออายุของผู้ออม เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะมีผลทำให้เงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามไปด้วยในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยปัจจัยอายุของผู้ออมนี้อาจสอดคล้องทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต ที่ได้สรุปไว้ว่า บุคคลขณะที่มีอายุน้อยจะมีระดับรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ซึ่งในช่วงต้นของชีวิตบุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภคทำให้ต้องก่อหนี้ ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงจะเริ่มมีรายได้เหลือจ่ายจนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้ และสามารถสะสมเงินเก็บไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต ซึ่งเงินสะสมส่วนนี้ก็คือเงินออมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ เงามจิตร(2543) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ได้แก่ อายุ ระดับรายได้

สำหรับจำนวนบุตรหรือจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ จากการวิจัยพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นไปได้ว่า ปัจจัยจำนวนบุตรหรือผู้อยู่ในอุปการะไม่มี

อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินออมของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ เป็น เพราะจากข้อมูลที่รวบรวมพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ส่วนใหญ่ยังโสด ทำให้ปัจจัยจำนวนบุตรหรือจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ ไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินออม

5.2.2 การอภิปรายผลการวิจัยปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออม ของพนักงานการประปา ส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่

ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญ ระดับมากได้แก่ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน ความปลอดภัยของเงินออมที่ไม่ลดมูลค่า ความมั่นคงในหน้าที่การงานของผู้ออม อัตราผลตอบแทน การออมที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ระยะเวลาในการรับผลตอบแทน ทำเลที่ตั้งเดินทางสะดวก การออมที่มีให้เลือกหลายรูปแบบ นโยบายภาษีของรัฐบาล ความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล การมีเอกสารอธิบายประโยชน์ของการออม รายได้เสริมนอกเหนือจากเงินเดือน การออมที่สามารถนำไปค้าประกันได้ตามกฎหมาย การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการออมเงิน ช่วยลดหย่อนภาษี อัตราเงินเฟ้อ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบเงินออมที่มีความสำคัญระดับปานกลาง ได้แก่ การให้เจ้าหน้าที่มาเยี่ยมถึงที่บ้านและเชิญชวนให้มีการออม การแจกของที่ระลึกเมื่อมีติดต่อสอบถามเรื่องการออม การที่มีสถานที่ติดต่อทางการเงินที่กว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของศูนย์วิจัย ธนาคารกสิกรไทย (2541) ที่กล่าวถึงปัจจัยอื่น ๆ นอกจากอัตราผลตอบแทนที่ควรคำนึงถึงในการเลือกรูปแบบการออม ได้แก่ สภาพคล่อง ความเสี่ยง ระยะเวลา และความปลอดภัยของทรัพย์สิน โดยปัจจัยทางด้านความมั่นคงของสถาบันการเงิน เป็นปัจจัยที่พนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ให้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.24 และปัจจัยความปลอดภัยของเงินออมที่ไม่ลดมูลค่า มีคะแนนเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่สองเท่ากับ 4.19 สอดคล้องกับงานวิจัยของสนธยา นริศศิริกุล(2535) พบว่าเหตุผลในการออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงินส่วนใหญ่จะคำนึงถึงความปลอดภัยและผลตอบแทน ทั้งนี้เนื่องจากการมีบทเรียนจากการเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 2540 ซึ่งทำให้รัฐบาลสั่งปิดสถาบันการเงินเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชาชนคำนึงถึงระดับความมั่นคงมากกว่าอัตราผลตอบแทน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนเท่ากับ 4.15

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลของการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำ ผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการประชาสัมพันธ์

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน อัตราผลตอบแทนของเงินออม และอายุของผู้ออม ปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมที่มีค่าความสำคัญระดับมาก ที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน ความปลอดภัยของเงินออมที่ไม่ลดมูลค่า และความมั่นคงในหน้าที่การงานของผู้ออม ดังนั้นจากผลการวิจัยนี้ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ของการประชาสัมพันธ์ควรนำข้อมูลไปวางแผนณรงค์ส่งเสริมเพื่อทำให้การออมของพนักงานการประชาสัมพันธ์ สำนักงานใหญ่ ให้มีการออมเพิ่มมากขึ้น และขยายผลถึงสำนักงานของการประชาสัมพันธ์ทั่วประเทศต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันการเงิน

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมที่มีค่าความสำคัญระดับมาก ได้แก่ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน ความปลอดภัยของเงินออมที่ไม่ลดมูลค่า และความมั่นคงในหน้าที่การงานของผู้ออม ดังนั้นสถาบันการเงินควรนำข้อมูลของผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออกรูปแบบทางการเงินหรือเพื่อระดมเงินฝากต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ทำการวิจัยเฉพาะพนักงานการประชาสัมพันธ์ สำนักงานใหญ่เท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรวิจัยให้ครอบคลุมถึง พนักงานของการประชาสัมพันธ์ในทุกจังหวัดหรือทุกภาคทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของพนักงานการประชาสัมพันธ์ได้โดยละเอียดยิ่งขึ้น อีกทั้งยังนำมาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างจังหวัดหรือภาค อันเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมให้เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกรนท์ ถาวร (2542) “พฤติกรรมการจัดสรรเงินออมของอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ คณะ
สังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในช่วงภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ลดลง”
รายงานการวิจัยประกอบการเรียนกระบวนวิชา 751409 คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กัญญา กุณทิกาญจน์ (2540) เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(2542) ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค. เชียงใหม่ : คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จันทร์จิรา สุริยะชัยพร (2541) “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเงินฝากของลูกค้าธนาคารนคร
หลวงไทย จำกัด (มหาชน)” การศึกษาค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชารินทร์ ฉัตรไชยสิทธิกุล (2543) “การวิเคราะห์การออมของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่”
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ดารณี วิทยาศัย (2545) “การศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมของพนักงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” การค้นคว้าแบบ
อิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- เดช กาญจนางกูร (2539) จุดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ธนาคารกสิกรไทย ศูนย์วิจัย (2541) ออมเงินอย่างไร...เพิ่มกำไรยุค IMF. เศรษฐวิเคราะห์
(มองเศรษฐกิจ) 29 ธันวาคม 2541
- ธิดารัตน์ สงวนศักดิ์ (2545) “พฤติกรรมการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษาพนักงานการ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือและพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด
เชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ปลด พรหมณัพันธ์ (2546) “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่” การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประเจ็ด ลินทรัพย์ (2526) เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎีและนโยบาย เล่ม 2 .กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- ปรัชญ์ ปราบปรักษ์ (2551) เศรษฐศาสตร์ชั้นกลาง. สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
- ปรารธนา หลีกภัย (2551) “การวิเคราะห์การออมของครัวเรือนในจังหวัดตรัง” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ปวีตรา เบญจกุล (2531) “ผลการออมและภาษีอากรที่มีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พาวิษฐ์ รัตนโกมล(2526) “พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย” ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- วเรศ อุปาดิก (2541) เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สนธยา นริสศิริกุล (2535) “การวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือนไทย” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- Yamane, Taro (1976) *Applied Sampling*. New York: Academic Press.

ภาคผนวก

( ) เงินเดือน ( ) กิจการของตนเอง ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือน.....บาท

9. ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของท่านเพื่อการใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) เพื่อบริโภค (อาหาร)
 ( ) เพื่ออุปโภค (เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค)
 ( ) เพื่อสนับสนุนการ การท่องเที่ยว, พักผ่อน
 ( ) เพื่อการศึกษาของตนเองและบุคคลในครอบครัว
 ( ) เพื่อเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติหน้าที่
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการออม

10. จำนวนเงินที่ครอบครัวท่านออมทุกรูปแบบการออม โดยเฉลี่ยต่อเดือน.....
บาท

11. การออมของท่านมีมานาน .....ปี

12. จงเรียงลำดับความสำคัญของการออมเงินผ่านสถาบันการเงิน เพียง 5 อันดับ โดยเติมตัวเลขลงใน ( ) ตามที่ท่านตัดสินใจออมเงินผ่านสถาบันการเงิน (ลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญมากที่สุดและลำดับที่ 2, 3, 4 และ 5 ให้ความสำคัญรองลงมาตามลำดับ)

- ( ) ธนาคาร
 ( ) สหกรณ์ออมทรัพย์
 ( ) บริษัทหลักทรัพย์ (บล.)
 ( ) บล.จัดการกองทุนรวม
 ( ) บริษัทเงินทุน
 ( ) บริษัทประกันชีวิต
 ( ) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

13. จงเรียงลำดับความสำคัญของรูปแบบการออมเงินผ่านสถาบันการเงิน เพียง 5 อันดับ โดยเติมตัวเลขลงใน ( ) ตามรูปแบบการออมที่ท่านตัดสินใจออมกับสถาบันการเงิน (ลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญมากที่สุดและลำดับที่ 2, 3, 4 และ 5 ให้ความสำคัญรองลงมาตามลำดับ)

- ( ) เงินฝากต่าง ๆ

- ( ) สลาก ธกส.
- ( ) สลากออมสิน
- ( ) หุ้นสหกรณ์
- ( ) หุ้นกู้
- ( ) หุ้นสามัญ
- ( ) หน่วยลงทุน
- ( ) พันธบัตรรัฐบาล
- ( ) การประกันชีวิต
- ( ) เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

14. จงเรียงลำดับความสำคัญของการออมเงินของท่าน โดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน เพียง 5 อันดับ โดยเติมตัวเลขลงใน ( ) ตามที่ท่านตัดสินใจออมเงินโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน (ลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญมากที่สุดและลำดับที่ 2, 3, 4 และ 5 ให้ความสำคัญรองลงมาตามลำดับ)

- ( ) ถือเงินสด
- ( ) ซื้อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน
- ( ) ซื้อเครื่องเพชร
- ( ) เล่นแชร์
- ( ) ซื้อวัตถุโบราณ
- ( ) การปฏิบัติตามเงื่อนไขร้านค้าเพื่อรับส่วนลด
- ( ) ซื้อทองคำ
- ( ) การประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น ลดการใช้ไฟฟ้า
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

15. จงเรียงลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ของการออม เพียง 5 อันดับ โดยเติมตัวเลขลงใน ( ) ตามวัตถุประสงค์ของการออมเงินของท่าน (ลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญมากที่สุดและลำดับที่ 2, 3, 4 และ 5 ให้ความสำคัญรองลงมาตามลำดับ)

- ( ) เพื่อหาผลตอบแทนจากเงินออม
- ( ) เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน
- ( ) เพื่อเก็บไว้ใช้ยามเจ็บป่วยและยามชรา
- ( ) เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของครอบครัว
- ( ) เพื่อการศึกษาของคนในครอบครัว

- ( ) เพื่อการลดหย่อนภาษีส่วนบุคคล
 ( ) เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ
 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

16. ท่านได้รับดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนเฉลี่ยปีละประมาณกี่เปอร์เซ็นต์ (จากการออมทุกรูปแบบ)

- ( ) 1%   ( ) 2%   ( ) 3%
 ( ) 4%   ( ) 5%   ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

17. ท่านทราบถึงประโยชน์ในการเก็บออมในรูปแบบต่าง ๆ จากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น
 ( ) เพื่อน ๆ /ญาติ /คนในครอบครัว
 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 4 ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกรูปการออมของท่าน

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ซึ่งท่านคิดว่าเป็นปัจจัยเหล่านี้ที่มีผลต่อการการเลือกรูปแบบการออมของท่าน โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับเหตุผลในการตัดสินใจที่แท้จริงของท่าน

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็น				
	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านลักษณะของการออม					
1. มีให้เลือกหลายรูปแบบ					
2. เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย					
3. ทำให้เงินออมมีความปลอดภัยไม่ลดมูลค่า					
4. สามารถนำไปค้าประกันได้ตามกฎหมาย					

5. ช่วยลดหย่อนภาษี					
ด้านผลตอบแทนจากการออม					
1. อัตราผลตอบแทนที่ได้รับ					
2. เวลาในการรับผลตอบแทน					
ด้านทำเลที่ตั้งของสถาบันการเงิน					
1. ตั้งอยู่ในทำเลที่เดินทางสะดวก					
2. มีอาคารสถานที่กว้างขวาง					
ด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงิน					
1. การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการออมเงิน					
2. การมีเอกสารอธิบายประโยชน์ของการออม					
ด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงิน					
3. มีเจ้าหน้าที่มาเยี่ยมถึงบ้านเชิญให้ออมเงิน					
4. มีของที่ระลึกแจกเมื่อเข้าไปติดต่อเรื่องการออม					
ด้านปัจจัยอื่น ๆ					
1. อัตราเงินเฟ้อ (เช่น การออมในสถาบันการเงินให้ผลตอบแทนต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อ)					
2. ความมั่นคงของสถาบันการเงิน					
3. ความมั่นคงในหน้าที่การงาน					

4. ความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของ รัฐบาล					
5. นโยบายภาษีของรัฐบาล (เช่น การลดหรือเพิ่ม อัตราภาษีดอกเบี้ย และเงินปันผล หรือ การเพิ่ม จำนวนเงินที่ใช้ลดหย่อนภาษีในกรณีทำประกันชีวิต)					
6. มีรายได้เสริมนอกเหนือจากเงินเดือน					

ภาคผนวก ข.

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
1	10000	70000	0.01	25	1
2	50000	80000	0.04	55	2
3	10000	50000	0.03	36	1
4	10000	30000	0.04	29	0
5	60000	140000	0.04	55	2
6	3500	20000	0.01	35	0
7	1000	18000	0.02	34	1
8	3000	38000	0.02	36	0
9	5000	55000	0.04	37	2
10	5000	35000	0.02	35	1
11	3000	15000	0.01	30	0
12	3000	11000	0.04	32	0
13	5000	30000	0.03	26	0
14	3000	20000	0.02	32	1
15	10000	40000	0.02	40	2
16	1000	20000	0.05	31	2
17	15000	59000	0.04	55	0
18	80000	200000	0.04	59	3
19	1000	13000	0.02	30	0
20	20000	50000	0.05	52	2
21	20000	40000	0.03	57	1
22	5000	40000	0.01	23	0
23	30000	50000	0.08	46	1
24	20000	50000	0.05	28	0
25	5000	30000	0.02	45	2
26	40000	60000	0.05	59	0
27	2000	13000	0.05	28	0
28	30000	50000	0.05	60	0
29	500	7500	0.01	33	0

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
30	8500	25000	0.04	31	0
31	5000	30000	0.04	32	1
32	40000	100000	0.03	52	0
33	5000	30000	0.03	39	0
34	30000	65000	0.06	49	1
35	10000	50000	0.04	59	0
36	60000	100000	0.04	55	2
37	10000	40000	0.03	39	0
38	1000	11700	0.01	28	0
39	5000	30000	0.01	26	0
40	10000	50000	0.03	53	0
41	20000	35000	0.04	42	0
42	10000	60000	0.05	51	0
43	10000	30000	0.02	40	0
44	1000	13000	0.02	30	1
45	8000	30000	0.03	40	0
46	10000	50000	0.03	30	0
47	8000	70000	0.05	36	2
48	5000	30000	0.04	45	2
49	10000	40000	0.04	30	1
50	5000	40000	0.02	38	1
51	50000	150000	0.04	51	2
52	2000	11800	0.01	44	0
53	500	19000	0.01	28	2
54	2000	25000	0.02	29	0
55	30000	80000	0.04	58	2
56	2000	22000	0.03	32	0
57	5000	40000	0.02	43	0
58	10000	50000	0.03	35	0
59	10000	50000	0.01	47	0
60	5000	50000	0.02	33	2
61	10000	40000	0.03	38	0

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
62	10000	40000	0.05	46	3
63	50000	100000	0.03	57	0
64	17000	50000	0.01	50	2
65	8000	28000	0.03	33	1
66	4500	30000	0.04	28	0
67	1500	14000	0.05	29	0
68	3000	20000	0.02	36	0
69	10000	50000	0.03	40	2
70	3000	33000	0.02	35	0
71	1000	20000	0.03	33	0
72	40000	60000	0.09	54	2
73	15000	50000	0.03	56	0
74	30000	70000	0.03	35	0
75	5000	30000	0.03	32	1
76	50000	80000	0.07	55	0
77	20000	40000	0.03	48	0
78	25000	85000	0.04	48	1
79	2000	20000	0.03	28	0
80	5000	35000	0.04	45	0
81	2000	9500	0.03	30	0
82	3000	24000	0.03	43	0
83	20000	58000	0.03	59	1
84	10000	39000	0.03	54	1
85	1000	18500	0.04	32	0
86	2000	12000	0.02	35	0
87	1000	23000	0.01	45	0
88	10000	54000	0.02	55	2
89	5000	22000	0.05	28	0
90	5000	40000	0.02	46	2
91	5000	14000	0.05	30	0
92	2000	30000	0.02	35	3
93	800	10800	0.05	29	0

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
94	10000	50000	0.05	45	0
95	10000	50000	0.03	23	0
96	1000	20000	0.04	31	0
97	5000	46000	0.02	23	0
98	1000	27000	0.02	34	1
99	20000	60000	0.05	53	0
100	10000	60000	0.02	42	1
101	20000	50000	0.04	54	2
102	5000	30000	0.03	29	0
103	1000	10000	0.03	30	1
104	3000	30000	0.05	33	0
105	2000	13000	0.04	30	0
106	1000	□0000	0.05	30	0
107	5000	15000	0.04	34	0
108	5000	25000	0.04	28	1
109	2000	13000	0.01	28	0
110	5000	25000	0.01	40	0
111	2500	13000	0.03	37	0
112	2000	11000	0.03	35	0
113	1500	12000	0.02	38	1
114	20000	70000	0.01	35	2
115	2000	14000	0.01	27	0
116	12000	60000	0.08	55	0
117	4000	18000	0.05	32	0
118	3000	16000	0.03	27	0
119	20000	75000	0.03	40	0
120	20000	80000	0.03	45	2
121	6000	28000	0.04	35	0
123	3000	25000	0.05	30	0
124	3000	10000	0.03	27	0
125	20000	70000	0.03	55	2
126	800	11000	0.02	25	0

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
127	2000	16510	0.03	30	0
128	10000	54000	0.02	45	2
129	18000	50000	0.04	48	0
130	50000	200000	0.03	54	0
131	25000	55000	0.05	35	2
132	20000	90000	0.03	54	0
133	10000	40000	0.04	24	0
134	5000	12000	0.05	32	0
135	5000	30000	0.02	45	2
136	20000	60000	0.02	39	0
137	1000	13000	0.04	28	0
138	2000	16000	0.02	30	0
139	3000	15000	0.04	28	0
140	1000	10000	0.02	27	0
141	1000	20000	0.04	32	1
142	3000	35000	0.01	46	2
143	500	20000	0.02	35	2
144	10000	60000	0.03	48	2
145	2000	11000	0.02	29	0
146	5000	12000	0.05	33	0
147	1000	35000	0.01	35	1
148	500	9000	0.01	35	0
149	5000	40000	0.04	24	0
150	30000	100000	0.03	40	3
151	1500	20000	0.05	35	3
152	1000	11000	0.02	27	0
153	3000	42000	0.03	45	2
154	5000	48000	0.05	38	2
155	20000	85000	0.03	52	3
156	3000	12000	0.04	37	0
157	5000	15000	0.04	25	0
158	1000	8200	0.02	30	0

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
159	1500	10000	0.02	29	0
160	2000	15000	0.01	30	0
161	5000	14000	0.03	29	0
162	5000	30000	0.03	23	0
163	5000	15000	0.02	31	0
164	22000	54000	0.03	50	2
165	500	12000	0.05	26	0
166	2000	12000	0.03	40	1
167	3000	50000	0.02	42	2
168	10000	40000	0.05	37	0
169	1500	15000	0.06	30	0
170	15000	50000	0.03	29	0
171	4000	12000	0.01	28	0
172	15000	40000	0.03	55	3
173	1200	15000	0.05	32	0
174	16000	59000	0.03	53	0
175	2500	11000	0.04	29	0
176	5000	28500	0.02	44	0
177	15000	50000	0.03	54	1
178	2000	15000	0.02	33	0
179	10000	50000	0.01	48	1
180	1000	11700	0.03	28	0
181	70000	100000	0.04	49	2
182	2000	18000	0.03	30	0
183	1000	30000	0.01	46	1
184	10000	60000	0.03	55	2
185	10000	50000	0.03	45	2
186	1000	12000	0.02	36	0
187	20000	56000	0.03	56	2
188	20000	60000	0.05	24	0
189	35000	70000	0.04	58	3
190	5000	50000	0.02	39	3

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
191	10000	73370	0.01	48	0
192	1000	10000	0.05	27	0
193	10000	70000	0.02	40	3
194	15000	50000	0.05	40	2
195	10000	30000	0.03	33	2
196	20000	50000	0.05	50	1
197	10000	50000	0.03	37	1
198	50000	100000	0.03	51	0
199	5000	20000	0.04	30	0
200	10000	50000	0.02	34	0
201	20000	50000	0.04	59	2
202	20000	87000	0.03	47	3
203	30000	70000	0.03	48	2
204	30000	100000	0.03	45	2
205	5000	15000	0.03	29	0
206	2000	13000	0.03	32	2
207	20000	50000	0.07	55	0
208	2000	15000	0.04	26	0
209	9000	16990	0.07	35	2
210	2000	37000	0.03	35	1
211	10000	45000	0.04	26	0
212	10000	30000	0.02	50	1
213	1000	18000	0.01	40	2
214	1000	10000	0.04	35	2
215	1500	12000	0.04	26	0
216	5000	30000	0.01	25	0
217	30000	70000	0.04	55	2
218	1500	11000	0.05	24	0
219	5000	20000	0.01	40	0
220	10000	50000	0.03	30	0
221	7000	55000	0.03	39	0
222	60000	140000	0.04	52	2

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	Saving	Income	Interest	Age	Child
223	3000	35000	0.01	35	1
224	10000	40000	0.02	40	2
225	20000	50000	0.05	52	2
226	8000	30000	0.01	40	2
227	8500	25000	0.07	31	0
228	30000	50000	0.04	59	0
229	20000	50000	0.05	35	0
230	8000	30000	0.03	40	0
231	5000	40000	0.05	38	0
232	40000	80000	0.04	58	2
233	5000	50000	0.02	33	2
234	8000	28000	0.03	33	1
235	2000	33000	0.02	35	0
236	5000	30000	0.03	32	1
237	5000	35000	0.02	45	0
238	1000	18500	0.04	32	0
239	20000	40000	0.04	46	2
240	15000	50000	0.04	23	0
241	10000	60000	0.02	42	1
242	2000	13000	0.04	30	0
243	5000	25000	0.02	40	1
244	2000	14000	0.01	27	0
245	20000	80000	0.03	55	2
246	30000	70000	0.03	55	2
247	50000	200000	0.03	57	0
248	5000	12000	0.05	32	0
249	1000	15000	0.04	28	0

ภาคผนวก ค.

ผลของการวิเคราะห์สมการที่ 4.1

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Child, Interest, Income, Age ^a		Enter

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				Durbin-Watson	
					R Square Change	F Change	df1	df2		Sig. F Change
1	.889 ^a	.790	.787	6284.68544	.790	230.142	4	244	.000	2.178

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3.636E+10	4	9.090E+09	230.142	.000 ^a
	Residual	9.637E+09	244	3.950E+07		
	Total	4.600E+10	248			

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-16182.800	1817.406		-8.904	.000		
	Income	.324	.017	.737	19.328	.000	.591	1.692
	Interest	161063.156	27656.955	.173	5.824	.000	.975	1.025
	Age	243.424	52.336	.183	4.651	.000	.557	1.794
	Child	-443.281	467.232	-.031	-.949	.344	.797	1.255

ผลของการวิเคราะห์สมการที่ 4.2

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Income		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	Interest		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
3	Age		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.859 ^a	.738	.737	6985.449	.738	695.634	1	247	.000	
2	.879 ^b	.772	.770	6531.988	.034	36.485	1	246	.000	
3	.889 ^c	.790	.787	6283.404	.018	20.850	1	245	.000	2.160

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
1	Regression	3.394E+10	1	3.394E+10	695.634	.000 ^a
	Residual	1.205E+10	247	4.880E+07		
	Total	4.600E+10	248			
2	Regression	3.550E+10	2	1.775E+10	416.028	.000 ^b
	Residual	1.050E+10	246	4.267E+07		
	Total	4.600E+10	248			
3	Regression	3.632E+10	3	1.211E+10	306.681	.000 ^c
	Residual	9.673E+09	245	3.948E+07		
	Total	4.600E+10	248			

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-4099.076	730.897		-5.608	.000		
	Income	.378	.014	.859	26.375	.000	1.000	1.000
2	(Constant)	-9298.512	1099.126		-8.460	.000		
	Income	.369	.013	.839	27.368	.000	.988	1.012
	Interest	172529.499	28563.273	.185	6.040	.000	.988	1.012
3	(Constant)	-15961.680	1802.032		-8.858	.000		
	Income	.322	.017	.731	19.407	.000	.604	1.655
	Interest	163302.047	27550.474	.175	5.927	.000	.983	1.018
	Age	229.920	50.353	.172	4.566	.000	.602	1.661

ภาคผนวก ง.

การทดสอบเส้นตรงระหว่างการออมกับรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน

Case Processing Summary		Variable Processing Summary		
		Variables		
	N	Dependent	Independent	
		Saving	Income	
Total Cases	249	249	249	
Excluded Cases ^a	0	0	0	
Forecasted Cases	0	0	0	
Newly Created Cases	0	0	0	
		Number of Positive Values	249	249
		Number of Zeros	0	0
		Number of Negative Values	0	0
		Number of Missing Values	0	0
		User-Missing	0	0
		System-Missing	0	0

Model Summary

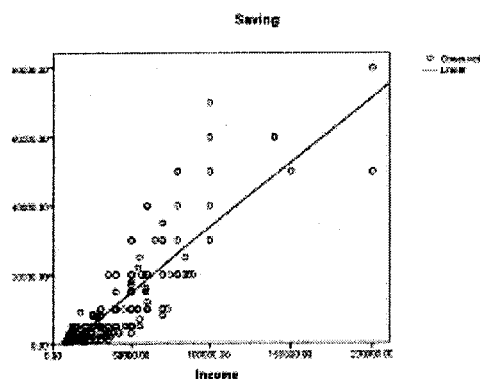
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.859	.738	.737	6985.449

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	3.394E+10	1	3.394E+10	695.634	8.654E-74
Residual	1.205E+10	247	4.880E+07		
Total	4.600E+10	248			

Coefficients

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Income	.378	.014	.859	26.375	.000
(Constant)	-4099.076	730.897		-5.608	.000

การทดสอบเส้นตรงระหว่างการออมกับอัตราผลตอบแทนเงินออม

Variable Processing Summary

	Variables	
	Dependent	Independent
	Saving	Interest
Number of Positive Values	249	249
Number of Zeros	0	0
Number of Negative Values	0	0
Number of Missing Values	0	0
User-Missing System-Missing	0	0

Case Processing Summary

	N
Total Cases	249
Excluded Cases ^a	0
Forecasted Cases	0
Newly Created Cases	0

Model Summary

R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.278	.077	.073	13110.130

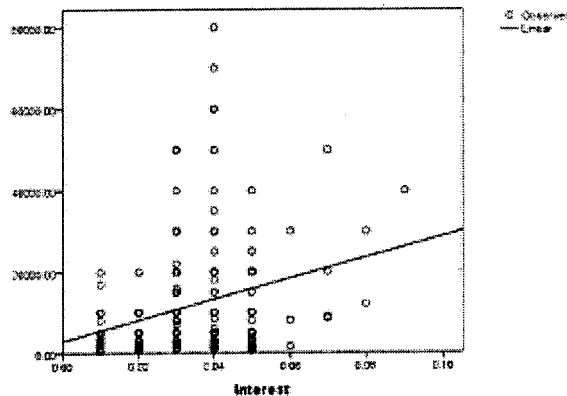
ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	3.544E+09	1	3.544E+09	20.620	.000
Residual	4.245E+10	247	1.719E+08		
Total	4.600E+10	248			

Coefficients

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Interest	258733.747	56978.724	.278	4.541	.000
(Constant)	2896.257	2016.605		1.436	.152

Saving

การทดสอบเส้นตรงระหว่างการออมกับอายุของผู้ออม

Variable Processing Summary

Case Processing Summary		Variables	
		Dependent	Independent
		Saving	Age
Total Cases	249	Number of Positive Values	249
Excluded Cases ^a	0	Number of Zeros	0
Forecasted Cases	0	Number of Negative Values	0
Newly Created Cases	0	Number of Missing Values	0
		User-Missing	0
		System-Missing	0

Model Summary

R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.654	.428	.425	10323.266

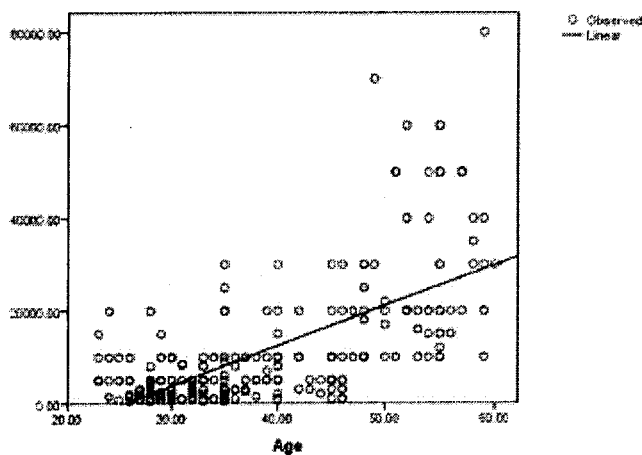
ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	1.967E+10	1	1.967E+10	184.616	8.928E-32
Residual	2.632E+10	247	1.066E+08		
Total	4.600E+10	248			

Coefficients

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Age	872.148	64.188	.654	13.587	.000
(Constant)	-22426.870	2562.731		-8.751	.000

Saving

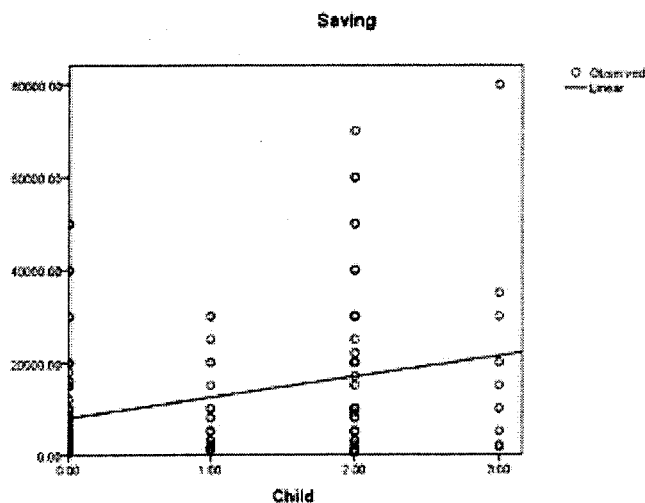
การทดสอบเส้นตรงระหว่างการออมกับจำนวนบุตรหรือผู้อยู่ในอุปการะ

Case Processing Summary		Variable Processing Summary		
		Variables		
	N	Dependent Saving	Independent Child	
Total Cases	249	249	104	Number of Positive Values
Excluded Cases ^a	0	0	145	Number of Zeros
Forecasted Cases	0	0	0	Number of Negative Values
Newly Created Cases	0	0	0	Number of Missing User-Values
		0	0	Missing System-Missing

Model Summary			
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
.315	.099	.095	12952.381

ANOVA					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	4.560E+09	1	4.560E+09	27.178	3.922E-07
Residual	4.144E+10	247	1.678E+08		
Total	4.600E+10	248			

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Child	4482.012	859.733	.315	5.213	.000
(Constant)	7964.152	1033.749		7.704	.000

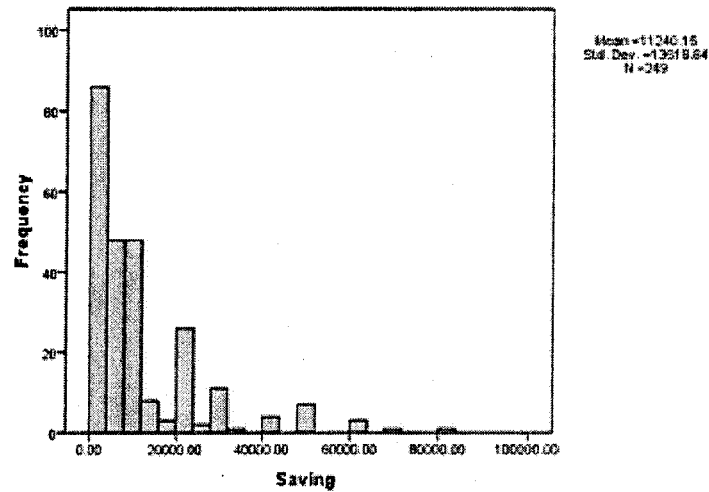

ภาคผนวก จ.

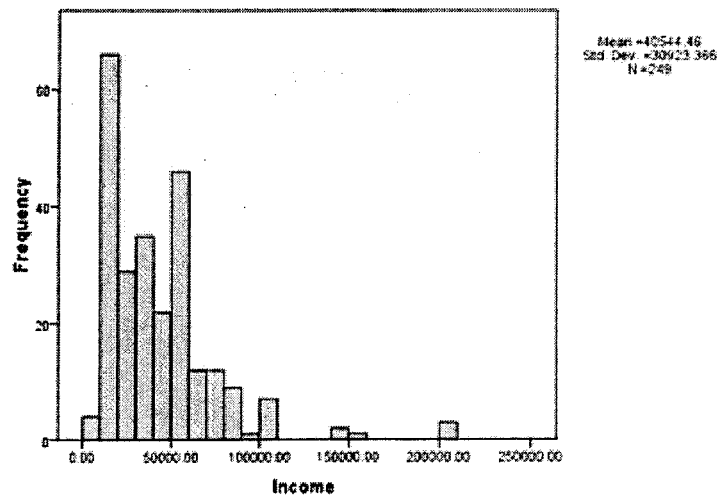
ข้อมูลสถิติของตัวแปร เงินออม รายได้สุทธิต่อเดือน อัตราผลตอบแทน อายุ และจำนวนบุตร

		Statistics				
		Saving	Income	Interest	Age	Child
N	Valid	249	249	249	249	249
	Missing	0	0	0	0	0
Mean		11240.1606	40544.4578	.0322	38.6024	.7309
Std. Deviation		13618.84048	30923.36619	.01461	10.21259	.95667

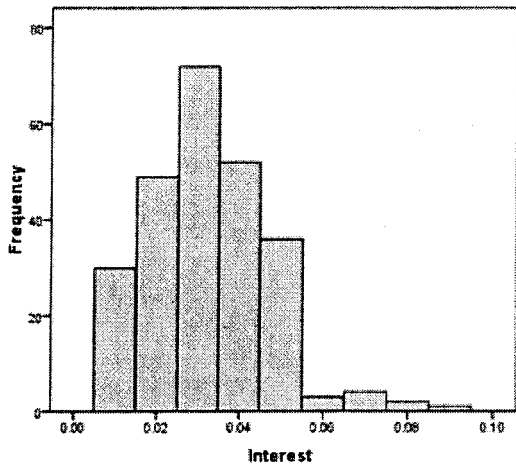
Saving

Income

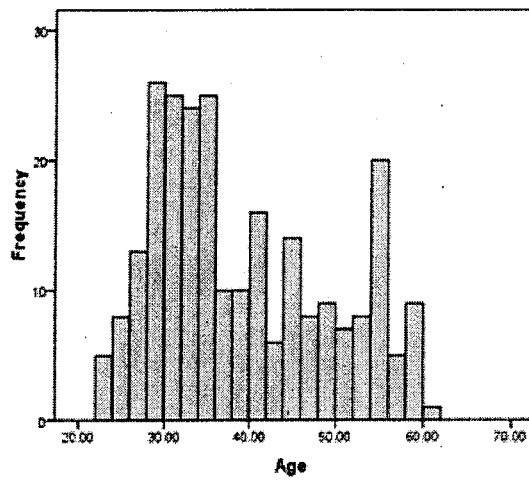

Interest

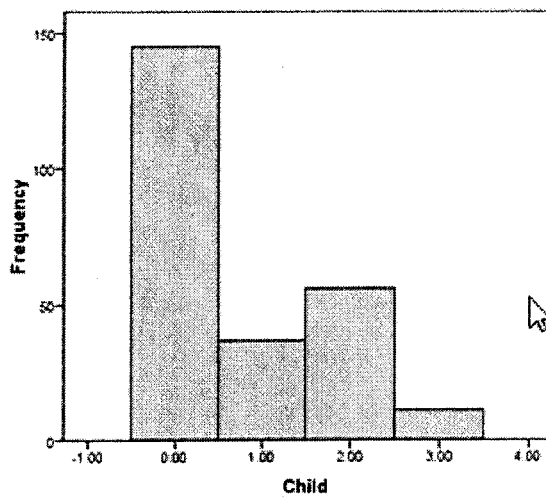
Mean = 0.03
Std. Dev. = 0.015
N = 249

Age

Mean = 36.60
Std. Dev. = 10.213
N = 249

Child

Mean = 0.73
Std. Dev. = 0.957
N = 249

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อและนามสกุล	นางนารีรัตน์ จินดาวานิชสกุล
วัน เดือน ปีเกิด	5 มิถุนายน 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2542
สถานที่ทำงาน	การประชาสัมพันธ์ภูมิภาค เขตหลักสี่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	นักบัญชี